

*Labdarózsa Óvoda
Rózsaszentmárton*

Helyi Pedagógiai Program

Rózsaszentmártoni Labdarózsa Óvoda

2025

TARTALOMJEGYZÉK:

1. BEVEZETŐ
2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, KÜLDETÉSNYILATKOZAT
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI
 - 3.1. Az óvodai nevelés általános feladatai
 - 3.2. Az egészséges életmód kialakítása
 - 3.2.1. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM
 - 3.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
 - 3.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI
 - 4.1. Személyi feltételek
 - 4.2. Tárgyi feltételek
 - 4.3. Az óvodai élet megszervezése-szervezeti és időkeretek
 - 4.3.1. Napi rend
 - 4.3.2. Heti rend
 - 4.4. Dokumentáció
 - 4.5. Az óvoda kapcsolatrendszere
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI
 - 5.1. Játék
 - 5.2. Verselés, mesélés
 - 5.3. Ének, zene, népi játék, tánc
 - 5.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
 - 5.5. Mindennapos mozgás, mozgásos játék
 - 5.6. A külső világ tevékeny megismerése
 - 5.6.1. A környezet megismerésére nevelés
 - 5.6.2. A környezet formai és mennyiségi összefüggései
 - 5.7. Munka jellegű tevékenységek
 - 5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás
6. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE
7. GYERMEKVÉDELEM
8. AZ ÓVODA NEVELÉSI MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE
9. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK
 - 9.1. A Labdarózsa Óvoda Pedagógiai Programjának hatályba lépése és érvényességi ideje
 - 9.2. A pedagógiai program felülvizsgálata
10. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1.BEVEZETŐ

AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda neve: Labdarózsa Óvoda

Oktatási azonosítója: 201857

Címe: 3033 Rózsaszentmárton, Deák Ferenc út 12.

Telefon: 06-37/ 384-257

Mobil: 0630/380-4014

E-mail: labdarozsaovi@gmail.com

Az óvoda fenntartója: Rózsaszentmárton Községi Önkormányzat

Címe: 3033 Rózsaszentmárton, Kossuth Lajos u.1.

Telefon: 06-37/ 384-261

AZ ÓVODA RÖVID TÖRTÉNETE

Az óvoda a falu központjában helyezkedik el, 1972-ben épült, óvodai céllal, három csoportszobával, melyben a férőhelyek száma 70 fő. 2016 augusztusában az óvoda épületében teljes fűtése korszerűsítés valósult meg. A három csoportszobából kettőben teljes felújítás történt (új laminált padló, parafa oldalfalborítás, új gyermekbútorok, gyermekfektetők, függönyök, sötétítők), mely megfelel a mai kor elvárásainak.

A 2018-2021-es évben az intézmény újabb átalakításon esett át. A Központi Konyha kialakítása során egy modern, jól felszerelt főzőkonyha kezdte meg működését, mely az intézmények ellátását és a szociális ellátást is biztosítja.

Az átépítés következtében az óvoda egy csoportszobája megszűnt. A bővítés, hozzáépítés során 20 gyermek befogadására alkalmas csoportszoba, hozzá tartozó öltöző, mosdó helyiség, elkülönítő, nevelői szoba jött létre, és 8 gyermek befogadására alkalmas Mini Bölcsődével bővült az intézmény.

Jelenleg egy modern, esztétikus környezetben tölthetik a gyermekek mindennapjaikat.

A kettő csoportszobához két gyermeköltöző és egy vizesblokk tartozik, ezért fontos a csoportok napirendjének betartása, hiszen így kerülhető el a zsúfoltság az említett helyiségek használatakor.

Az óvodához tágas udvar tartozik, ami zöld gyepel telepített, hatalmas fák adnak árnyékot a gyermekek számára, így egész nyáron használható. Az udvar az Uniós szabványoknak megfelelő játékokkal felszerelt, 2024-ben két játszóvár került telepítésre. Az udvari játék során lehetőség van a gyermekek nagymozgásának fejlesztésére, a szabad levegőn való tartózkodás élményszerű kihasználására.

A gyermek csoportok szervezésénél elkülönülnek az egyes korcsoportok, ami gyermek és felnőtt számára élhetőbb helyzeteket teremt.

A sajátos nevelési igényű gyermekek (értelmi és szomatikus) nevelését a többi gyermekkel együtt, szakvizsgálati javaslattal továbbra is vállalja intézményünk. Szükség esetén fejlesztő pedagógust alkalmazunk.

Programunk a gyermekek megismerő tevékenységét, kíváncsiságát, az új dolgokra való rácsodálkozást veszi alapul, ezek figyelembevételével szervezzük mindennapi tevékenységeinket. A megszerzett tapasztalatok, élmények segítik a gyermekeket abban, hogy minél jobban eligazodjanak az őket körül vevő világban.

A gyermeki tevékenység szabadsága alapelvünk, ehhez útmutató a gyermek egyéni fejlődésének üteme. A mindennapok során sikeresen tevékenykedhet, alkothat a hátrányos helyzetű és a tehetséges gyermek egyaránt. Megfelelő gondozást kap a speciális ellátást igénylő gyermek is (magatartászavar, kisebb fokú sérülések, beszédhiba).

2.GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, JÖVŐKÉP, KÜLDTÉSNYILATKOZAT

GYERMEKKÉPÜNK

Minden gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető, individuum. Az óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek személyiségének alakulásában meghatározó és megismételhetetlen.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, szeretetteljes és befogadó, mely a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik. Biztosítja minden gyermek számára a magas színvonalú és szeretetteljes nevelést, hogy önmagához képest fejlődjön, törekszik hátrányait csökkentésére, az előítéletek kibontakozását elítéli.

Az óvodás gyermekre jellemző:

- Testi szükségletei: a gondozás, a táplálkozás, a tisztálkodás, az öltözködés, a mozgás és a pihenés
- Lelki szükségletei: a szeretet, az érzelmi biztonság, a türelem, a megértés és az elfogadás

- Elsődleges és legfontosabb tevékenysége a játék
- Jellemző rá a lényéből fakadó kíváncsiság, érdeklődés, nyitottság és az utánzás iránti vágy
- Vonzódik az őt körülvevő világhoz, környezethez (a természethez, az állatokhoz, a növényekhez, a zenéhez, meséhez és a tevékenységekhez), ez által tud nevetni, felfedezni, csodálkozni

Az óvodáskor végére olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akikre jellemző:

- az összerendezett, harmonikus mozgás
- a kíváncsiság
- a differenciált érzékelés és észlelés,
- a kialakult testséma, én- tudat, én-kép és téri tájékozottság
- a tanulás alapját képező szándékos figyelem, feladatértés, feladattartás és feladattudat
- együttműködés a társakkal, felnőttekkel

ÓVODAKÉPÜNK

Óvodánkban a mindennapok során a gyermekek érdekeit tartjuk szem előtt. Az intézményünkbe járó gyermekek szeretetteljes, derűs, érzelmi biztonságot nyújtó, esztétikus környezetben élik mindennapjaikat.

Nevelőtestületünk minden tagjának fontos feladata, hogy a gyermekekre odafigyelő, egyéni sajátosságokat figyelembe vevő, differenciált fejlesztésre, felzárkóztatásra épülő nevelőmunkát folytassanak.

Intézményünk biztosítja az Országos Óvodai Alapprogramban meghatározott alapvető óvodai funkciók ellátását.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodának kiegészítő, hátránycsökkentő szerepe van. Ezért tartjuk fontosnak a szülőkkel való szoros együttműködést, a segítségnyújtást. Fontos, hogy biztosítsuk az intézményünkbe járó gyermekek fejlődésének és nevelésének legfontosabb feltételeit:

- az óvó, védő,
- a szociális,
- a nevelő és személyiségfejlesztő funkcióit, ezáltal megteremtve a következő életszakaszba, a kisiskolás korba való átlépés feltételeit.

A 3-6-7 éves gyermekek legfőbb tevékenysége a játék, mely semmi mással nem

helyettesíthető.

Tervszerű, tudatos pedagógiai munkával fejlesztjük a gyermekek képességeit, a közösségben végezhető sokszínű tevékenységeken, műveltségtartalmakon keresztül közvetítjük számukra társadalmunk kultúrájának értékeit.

Óvodai nevelésünk olyan szokásrendszert és az egészséges életmód iránti igényt alakít ki a gyermekeknél, amely hozzásegítheti őket a környezettudatos magatartás kialakulásához.

Vállaljuk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (HH, HHH, tehetséges, illetve sajátos nevelési igényű) elfogadását, befogadását.

Biztosítjuk a nemzetiséghez tartozó és hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek az önazonosságának megőrzését, kultúrájuk ápolását, erősítését, társadalmi integrációját.

JÖVŐKÉPÜNK

Részben modern, korszerű, a gyermekek alapszükségleteinek kielégítéséhez, valamint optimális fejlesztéséhez szükséges helyiségekkel és tárgyi feltételekkel rendelkező intézményt működtetünk. Nevelőtestületünk minden tagja kiegyensúlyozott, a társadalmi normákat közvetítő, nyitott, szakmailag innovatív, a gyermeki személyiséget tiszteletben tartó, feltétel nélkül befogadó.

Óvodai nevelésünk családias, érzelmi biztonságot nyújtó, nem csak óvodán belüli, hanem óvodán kívüli élményekben, tapasztalatokban és tevékenységekben gazdag. A gyermek egyéni sajátosságait, a sajátos nevelési igényű, valamint hátrányos helyzetű és tehetséges gyermekek igényeit is szem előtt tartjuk. Nevelőmunkánkban, építve eddig elért eredményeinkre, sikereinkre, innovációs kezdeményezésekre is nyitottak vagyunk.

Az intézmény működésében figyelembe vesszük a közvetlen- és közvetett partnereink igényeit, hiszen nagyon fontos számunkra intézményünk megítélése, munkánk minősítése. Igyekszünk eddigi értékeinket megtartani, néhány területen a minőségen javítani, óvodánk sajátos arculatát, elismertségét fokozni.

Célunk, hogy aktív együttműködésünk eredményeként óvodánk elismert intézménnyé váljon.

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

Küldetésünknek tekintjük:

- a boldog, kiegyensúlyozott érzelmi biztonságot nyújtó gyermekkor biztosítását;
- a családi nevelés kiegészítését
- a családdal való együttműködést
- a gyermek esetlegesen meglévő hátrányainak csökkentését

- az emberi értékek, erkölcsi normák továbbítását, (közösségi magatartási szabályok, empátia, tolerancia, másság elfogadását a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációját, stb)
- a magyarság-tudat megalapozását, a nemzeti értékeink megismerését, átadását, megőrzését (népzene, néptánc, népi hagyományok, mesterségek, stb.)

Célunk, hogy az általunk nevelt gyermekek nyitottak legyenek az őket körülvevő világra, a természet értékeinek megőrzésére, a környezettudatos szemléletmódra.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

3.1. Óvodai nevelésünk általános feladatai

Célunk:

- Az óvodás gyermek egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének, érési jellemzőinek az egyenlő hozzáférés elvének szem előtt tartásával az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztés, egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák kialakítása;
- Sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációs és fejlesztési feladatainak megvalósítása

Óvodai nevelésünk legfőbb értékei:

- A gyermeki személyiség kibontakoztatása a szabad játékban
- Pozitív életszemléletet, a szeretet, a bizalom, a becsület és az igazság értékét tisztelő és megalapozó nevelés
- Anyanyelvi kultúránk átadása, követendő példaadással a szép magyar beszéd közvetítése
- Nemzeti, népi hagyományainkhoz, kultúránkhoz, ünnepeinkhez való érzelmi kötődés kialakítása
- Az egészséges életmód alapjainak kialakítása, a tudatosság megalapozása
- A természetvédelem, a környezettudatos magatartás megalapozása
- A szülői ház tisztelete
- Tágabb környezetünk, községünk értékeinek bemutatása, tisztelete, a természet szeretete
- Az emberek egymás közötti harmonikus kapcsolata, mely toleranciára,

elfogadásra egymás tiszteletére, segítségére épül

- A sajátos nevelési igényű gyermekek elfogadása, támogatása, segítése
- Nyitottság és rugalmasság az új értékek, lehetőségek felé

A rehabilitáció általános célja:

A sérülés területének megfelelő képesítésű szakember segítségével

- a sérült funkciók fejlesztése;
- a sérült funkciókkal egyensúlyban a meglévő funkciókra való támaszkodás, ezek fejlesztése;
- amennyiben speciális eszközök használata szükséges, ezek elfogadtatása, az eszköz használatának megtanítása

A rehabilitáció főterületei:

- az észlelés (vizuális, akusztikus, taktilis, egyensúly, tapintásos) fejlesztése
- a motoros készségek fejlesztése
- a beszéd-és nyelvi készségek fejlesztése
- a szociális készségek fejlesztése
- a kognitív (megismerő) készségek fejlesztése
- az önellátás készségeinek fejlesztése

NEVELÉSFILOZÓFIÁNK:

Nevelőmunkánk akkor eredményes, ha a gyermekek számára olyan érzelmi biztonságot teremtünk, ahol készségei, képességei a saját tempójában alakul és fejlődik.

Egyéniségüket tiszteletben tartva arra törekszünk, hogy az ismeretek befogadására nyitottak legyenek, egyéni, differenciált nevelésünk, fejlesztő munkánk eredményeként felkészüljenek az egész életen át tartó tanulásra.

Támogató szemlélettel fejlesztjük minden gyermek kompetenciáit, szem előtt tartva a kiindulási pontot. Valljuk, hogy csak pozitív, az új dolgokra nyitott gondolkodású, kiegyensúlyozott óvodapedagógusok képesek sokoldalúan fejlett, pozitív életszemléletű gyermekeket nevelni.

Óvodai nevelésünk alapelvei:

- komplexitás elve

- következetesség elve
- rendszeresség és fokozatosság elve
- életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve
- személyes tapasztalatszerzés és gyermeki öntevékenység elve
- felelősség elve
- a kölcsönös bizalom elve
- gyermeki jogok és szabadság tiszteletben tartásának elve
 - a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve
 - innovatív pedagógiai törekvések érvényesítésének elve a gyermekek érdekében

Óvodai nevelésünk értékei:

- szeretet
- gyermekközpontúság
- elfogadás és tolerancia
- biztonság
- esélyegyenlőség
- együttműködés
- partnerközpontúság
- integráció

3.2. Egészséges életmód alakítása

Célunk:

A gyermekek egészséges életmódjának, testi, lelki, szociális egészségének megalapozása, testi fejlődésük elősegítése, egészségük védelme, egészséges életvitel megalapozása. Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

Általános feladataink:

Egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

- a gyermek korának megfelelő optimális életritmus kialakítása
- a gyermek egészséges életmódjának, betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak megalapozása
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermekek mozgásigényének kielégítése, és a testi képességek fejlesztése
- a gyermekek egészségének védelme, - edzése, - óvása, - megőrzése
- a környezet védelemhez kapcsolódó szokások kialakítása
- környezettudatos magatartás megalapozása
- amennyiben szükséges, szülővel együttműködve, speciális, prevenciós, korrekciós testi és lelki nevelési feladatok végzése, szakember segítségével

Óvodapedagógus feladatai:

- az óvodás korosztályra jellemző fiziológiai, életkori sajátosságokat figyelembe véve tervezi a gondozási tevékenységeket
- biztosítja a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges nyugodt, biztonságos, egészséges környezetet
- megteremti a lehetőségét annak, hogy a felnőtt és a gyermek kapcsolata a gondozási feladatok végzése közben bensőséges, kölcsönösen egymásra figyelő, örömteli legyen, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekekre
- prevenciós és korrekciós testi-lelki gondozási feladatok ellátása a gyermekek szükséglete szerint, megfelelő-szakemberek bevonásával, a szülővel együttműködve

Tisztálkodás:

- A napirend keretei között elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére
- Megismerteti a tisztálkodási folyamat technikáját, sorrendjét, szokásait
- A gyermek fejlettsége szerint nyújt segítséget. Fokozatosan alakítja az önállóságot.

Öltözködés:

-Elegendő időt és segítséget biztosít az öltözködéshez, a sorrendiségre és a ruházat elhelyezésére a saját polcon figyelmet fordít. Fokozatosan alakítja az önállóságot.

Étkezés:

- Biztosítja a kulturált étkezési szokások kialakításához szükséges feltételeket, a nyugodt, esztétikus környezetet
- Személyes példaadással alakítja a gyermekekben az étkezés során elvárható kulturált viselkedési formákat
- Az étkezések során figyelembe veszi a gyermekek egyéni igényeit, szükségleteit
- Az étkezéssel kapcsolatos tevékenységeket (önkiszolgálás, naposi munka) a gyermekek egyéni fejlődési ütemének megfelelően szervezi
- A kulturált étkezési szokások elsajátítása során egyéni fejlődésük figyelembe vételével ismerteti meg a gyerekeket az evőeszközök használatával
- Figyelmet fordít a korszerűbb táplálkozási szokások kialakítására, lehetőséget biztosít a gyermekek számára eddig ismeretlen ételfélék megkóstolására és a folyamatos folyadékellátásra
- A migráns és egyedi szükségletű gyermekek étkezési szokásait figyelembe veszi

Mozgás:

- Változatos napi és heti rendben biztosítja a gyermekek mozgásigényének folyamatos kielégítését
- Minden nap szervez mozgásos tevékenységet
- Időjárástól függően napi 1-3 órát biztosít a levegőn való tartózkodásra, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait
- A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építi

Pihenés:

- Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően biztosítja a nyugodt pihenés feltételeit, gondoskodik a terem szellőztetéséről, az ágyak megfelelő elhelyezéséről.

-A csoport nyugodt pihenési idejének biztosítása mellett figyelembe veszi az egyes gyermekek eltérő alvásigényét

Sikerkritériumok:

- Kulturáltan étkezik
- Helyesen használja az evőeszközöket
- Az elsajátított testápolási szokásokat a gyermek teljesen önállóan, igény szerint végzi: önállóan használja a vécét, önállóan és helyes technikával mos kezét, fogat, a zsebkendőt szükség szerint használja
- Önállóan, a megfelelő sorrendben öltözködik, vetkőzik, ruháját hajtogatva a helyére teszi
- Rendet tart környezetében, ügyel saját külsejére
- Szívesen kezdeményez mozgásos játékokat

3.2.1. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

BEVEZETÉS

Az élet és az egészség az embernek, így a gyermeknek is alapvető értéke. Az egészség modern értelmezése a testi, valamint a lelki és társkapcsolati biztonságot, az aktív alkalmazkodó és társkapcsolati jólétet foglalja magába.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető, ezért az óvodás korban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van. Az egészségfejlesztés az óvodai nevelésben kulcskompetencia kialakítását igényli, egy sajátos szemlélet- és magatartásforma. Olyan értékek hordozója, amelyek csak összességükben szolgálják a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését és harmóniáját.

Az óvodai egészségnevelés, a gyermek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladatok, illetve az ezzel összefüggő egészségfejlesztési stratégia főelállítása az Egészségfejlesztési programban került megfogalmazásra.

A program elkészítésének célja, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt az intézmény dolgozói elkötelezettek és felelősséget vállalnak.

Az egészség azonosítható a testi-, lelki- és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy óvodásaink és az intézmény felnőtt közössége felismerjék az egészség értékének jellegét. Ez a cél akkor érhető el, ha megalapozzuk a gyermekekben az önmagukért és a másokért érzett felelősségtudatot.

Célunk a teljes óvodai életet átfogó, az óvodai nevelés megkülönböztetett szerepéből adódó, a gyermeki személyiségfejlesztés szempontjából alapozó jelentőségű egészségnevelési feladatok ellátása, mely felkészíti a gyermeket az egészségének védelmére, távlati céljaiban elősegíti a társadalom számára az egészséges, edzett, terhelést elbíró személyiség kialakulását.

Feladataink, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, megfelelő életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarati, értelmi) képességeiket és alakítsuk szociális együttműködési készségüket. Az egészség e három jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk

-egészségfejlesztés (promóció) és - megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

Az egészségfejlesztés feladatai, programok, szinterek

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
- Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
- Szocióhigiénés egészségfejlesztés

E három főfeladat, tevékenységi rendszer egymással és az egészségfejlesztés tárgyi, valamint jogi alapfeltételeivel áll szoros kölcsönhatásban.

- Szomatikus egészségfejlesztési feladatok

Általános cél és feladat:

“Felöleli a test, a szervezet megismerésére, és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és a mozgásszokások alakítását.”

Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai nevelés országos alapprogramjában a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése címszó alatt megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei

- személyi higiénia fejlesztése
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a betegségek megelőzésére nevelés

- napi rendszeres testmozgás, testedzés
- balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás

- **Személyi higiénia fejlesztése**

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a test épségének védelmét.

Ezen a test tisztán tartását értjük, a bőr, a fogak, a szájüreg, a haj, az érzékszervek és a körmök ápolását. A legintimebb higiénés tevékenységet, a WC-használatát, a WC-papír használatát.

Fontos még az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítása, valamint ruházatuk higiénája, ruhaneműik tárolása.

Célunk a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme

Feladatunk: az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció

A feltételek biztosítása:

Minden gyermek számára biztosítjuk a saját személyi felszerelést-jellel ellátott törölközőt, fogmosó felszerelést, ágyneműt.

A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott szekrény (polc), ahol a saját ruházata, váltóruhája, cipője elhelyezhető.

Tisztálkodáshoz rendelkezünk a gyermekek méretének megfelelő mosdókagylóval, folyékony szappanadagolóval.

A gyermekmosdóban biztosított a gyermek-méretű WC, piszoár, melyben megoldott a nemek szerinti elválasztás, és rendelkezésre áll a megfelelő felszerelés.

A mosdóhelységeken, illetve a mosókonyhában lehetőség van a bevizelés, beszélés utáni kimosdatásra.

A hely adottságai miatt a három csoportra kettő vizesblokk áll rendelkezésre. A csoportok napirendjének összehangolásával küszöböljük ki a zsúfoltságot, mosdóhasználat alkalmával.

A gyermekek számára biztosított orrtörüléshez, orrfújáshoz mindig elérhető helyen lévő papír zsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk.

A nap bármely szakaszában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharakat a középső és nagycsoportosok számára elérhető magasságban helyezük el. A kiscsoportosok felnőtt kísérettel mennek mosdóba, így az ő számukra is megoldott az igény szerinti vízfogyasztás.

Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénés szabályok betartására, ennek feltételeit /papírtörölő, fertőtlenítő/ mindig biztosítjuk.

- **Környezeti higiénia fejlesztése**

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba, a gyermekek által használt egyéb helységek és az óvoda udvara.

Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása.

Feladatunk a pozitív viszony kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása. Az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással.

A feltételek biztosítása

Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, zsúfoltságtól mentes elrendezés, mellyel a tevékenységekhez szükséges helyet biztosítjuk.

A gyermekek környezetében lévő és a gyermekek által használt berendezési tárgyak feleljenek meg testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatóak legyenek. Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük.

A helységekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét.

A helységek megfelelő mesterséges megvilágítással rendelkeznek, a természetes megvilágításáról a több, nagyméretű ablak gondoskodik.

A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás mindenki számára elemi követelmény.

Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól zárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk.

Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk, a füves részeket gondozzuk.

Udvari eszközeink az EU szabványnak megfelelnek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk.

Az udvari homokozót időközönként felújítjuk, a homokot cseréljük. Napi rendszerességgel frissítéséről gondoskodunk.

A homokozó árnyékos helyen van kialakítva, takarófoliával ellátott. Példamutatással, ismeretközvetítéssel a környezettudatos életszemléletet igyekszünk megalapozni (kirándulások alkalmával, a csoportszobákban, az udvaron, az év jeles napjaihoz kapcsolódóan, stb.)

- Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. A növekedéshez nagy mennyiségű tápanyag elfogyasztására van szükség, hiszen az életkorra jellemző sok mozgáshoz sok kalóriára van szükség. A gyermekek folyadékigénye is megnő, ami az élénk anyagcsere folyamatoknak, a fokozott mozgásból eredő hő leadásnak köszönhető.

Óvodánkban az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségnevelési feladatait, hiszen az étel elkészítése nem itt történik. Így az egészséges táplálkozás megkedveltetése, új ízek, ételféleségek megismertetése a feladat.

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, és a korszerű táplálkozás iránti igényt felkeltsük bennük.

Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység.

További fontos feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása:

A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit-csoportszoba zsúfoltságtól mentes, kellemes hőmérsékletű, a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak.

A feltálatl ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvcsináló ismereteket nyújtunk az ételről.

Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket.

Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, a gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal, a belőlük nyert olajokkal, fűszerekkel. Az új, reformétkezésnek köszönhetően szinte napi rendszerességgel jutnak hozzá a gyermekek gyümölcshöz, zöldséghez.

Biztosítjuk a nap bármely szakaszában a folyamatos folyadékpótlást.

Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira.

- **A betegségek megelőzésére nevelés**

Kiemelt óvónői feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása.

Feladatunk az ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

A feltételek biztosítása:

A minden gyermek számára biztosított egyéni tisztálkodási szerszemet elkülönített tárolóban helyezük el, (erre szezonális betegségek időszakában fokozottan figyelünk) elhasználódás esetén gondoskodunk pótlásukról pl. fogkefe.

A higiéniai szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést.

Szezonális fertőző betegségek megelőzésére vitaminban gazdag étrendet biztosítunk.

Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (intenzív szellőztetés, zsebkendőhasználat, fertőtlenítés... stb.)

A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra.

Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön.

A betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be.

Kapcsolatot építünk ki az egészségügy szakembereivel, a preferált területeken szorgalmazzuk gyermekeink rendszeres vizsgálatát, így a fogászat, a szemészet, az ortopédia területén.

- **Napi rendszeres testmozgás, testedzés**

E nevelési terület a mozgásszervek alakítását, alapvető mozgáskészségek kimunkálását, az önálló testedzésre történő nevelést, a változatos mozgástevékenységek megvalósulását jelenti.

Magába foglalja a szervezet edzését, a hideghez, meleghez való szoktatást, a fokozatos fizikai megterhelést, az óvodai torna tevékenységeket, mozgásos játékokat.

Célunk a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés, szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Feladatunk a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése.

Pedagógiai programunk hangsúlyos része a gyermekek mozgásfejlődésének elősegítése, így az egészségfejlesztési programban csak azok a területek kerültek megfogalmazásra, melyek a pedagógiai programot hivatottak kiegészíteni.

A feltételek biztosítása:

A tornára, a játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk.

Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, valamint a gyermekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése.

A testnevelés foglalkozások szervezésénél a legfőbb alapelveket érvényesítjük, így az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük, lehetőség szerint szabadban szervezzük ezen tevékenységeket, legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a feladatok fokozatos nehezítésével.

Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására. Elegendő, átlátható helyszín, biztonságos eszközök, jó szellőztetés, tiszta tornapadló.

Figyelemmel fordulunk a betegségből lábadozó, gyenge fizikumú gyerekek foglalkoztatására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre.

- Balesetek megelőzésére nevelés

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. A felgyorsult technikai fejlődés számtalan olyan „eredményt” is hozott, melynek jelentősége balesetveszélyt, életveszélyt is hordoz magában. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.

Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.

Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát.

(Csak biztonsági jellel, tanúsítvánnyal ellátott játékokat vásárolunk) Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik (olló, tű, kés, villa).

A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyermekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.

Hasonló pedagógiai tudatossággal, szituációs játékok kezdeményezésével fordulunk a háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé.

Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

Ez minden óvodai dolgozó kötelessége!

10 órás Munkahelyi Elsősegélynyújtó-képzésen két dolgozó vett részt 2025.04.24-én és biztosított az óvodai elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

- Pszichohigiénés egészségfejlesztés

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiénéjének megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

Általános cél olyan személyiség szerkezet fenntartása, mely alkalmassá teszi társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszicho szociális egyensúlyra törekszik.

Feladata a gyermekek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiségtulajdonságainak szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz feldolgozását, az abúzus és deviancia megelőzését, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítását.

A pszicho higiénés egészségfejlesztés területei:

- Egészséges életvezetés
- Stressz elhárítás
- Egészségre káros szokások megelőzése
- Érzelmi nevelés

- **Egészséges életvezetés**

(egészséges életvezetés, hibás viselkedés megelőzése, kezelése)

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri -pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A feltételek biztosítása:

Óvodai napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen.

A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét.

A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára.

Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni és kirekeszteni (düh, harag, agresszió)

Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így a családi munkamegosztás fontosságára, az apai és anyai hivatás szépségét emeljük ki.

- **Stressz-elhárítás**

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszeri, lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz - hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz-hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak.

Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sűrűtést és a várakozást.

A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót.

Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

- Egészségre káros szokások mellőzése

A pszicho higiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Az óvodai nevelés területén célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát.

Legjobb propaganda a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs létünk.

- Érzelmi nevelés

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása.

Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív én-kép kialakulását.

A feltételek biztosítása:

Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja.

Különös gonddal figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedésére.

A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása.

Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek-felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet.

Törekvésünk, hogy a gyermek-gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

- Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélés közös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását végzi.

Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben együttműködésbe való részvételre nevelje.

Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve

-utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

•Egészségpropaganda

- **Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés**

Célunk a gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése.

Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján a 3-7 éves integrálható fogyatékos vagy szociális hátránnyal küzdő gyerekek számára a normál óvodai nevelés során részükre folyamatos és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett a gyermeki jogokat gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre éretté váljanak.

Feladatunk az óvodapedagógus részéről a másságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

Az óvodai nevelés azon fogyatékos gyermekek részére nyújt adekvát fejlesztési lehetőséget, akik önkiszolgálásra képesek, fogyatékoságuk olyan mértékű, hogy a közösségi nevelés feltételei között a beilleszkedésre képesek, ismereteik, jártasságaik, készségeik fejleszthetők.

A feltételek biztosítása:

Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartjuk.

Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek hasonló jogokkal vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.

A törvényben megfogalmazott rend szerint nyitottak vagyunk az integráló nevelés feladataira, intézményünk objektív lehetőségeit szem előtt tartva.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez a megfelelő szakemberek segítségére számítunk.

- **Egészségpropaganda**

Az egészségpropaganda az egészségpolitikai intézkedések széles körű terjesztését, a szociálpolitikai határozatok, döntések megértését, megkedveltetését, a megvalósításra irányuló mozgósítást jelenti. Ez valamint, az egészségügyi ellátás időben történő igénybevételére való mozgósítás, illetve felesleges igénybevételének elkerülésére irányuló felvilágosítás a feladata.

A betegségek korai felismerése, a szűrővizsgálatokra történő mozgósítás, az időszakos és rendszeres gondozás igénybevétele az egyén és a társadalom

egészség-védelmének, az egészségfejlesztésnek a feladata.

Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul, segítségével az óvoda, valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl: dohányzás, drog, alkoholizmus elleni propaganda, a szív védelme, az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívás, stb .)

Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igényé fejlesztése.

Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, egészség propaganda a szülők körében, az egészségesebb választására való törekvés képességének fejlesztése.

3.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Célunk:

Gyermekeinket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül, és kialakuljanak érzelmi, erkölcsi és közösségi normáik.

Feladatunk:

- Az optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása, a gyermekek képességeinek fejlesztésével, a szeretet és a tisztelet közvetítésével.
- Egészséges, pozitív én-kép, önbizalom kialakítása az érzelmi biztonság megteremtésével.
- A gyermekek pozitív erkölcsi tulajdonságainak, - az együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség-és akaratának –önfegyelem, önállóság, kitartás, feladattudat, szabálytudat-megalapozása.
- A gyermek természetes társas szükségleteinek kielégítése a szokás-és a normarendszer megalapozásával.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerinti együttműködés a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a szociális érzelmeket együttérzéssel, személyes példaadással alakítja ki,
- a gyermekeket egymás segítésére buzdítja,
- a gyermekek és a felnőttek közötti bizalmat tapintatos elfogadó viselkedéssel a szeretet jeleivel alakítja,
- egymás feltételek nélküli elfogadásával, tiszteletével konfliktust kezelő stratégiák (technikák) megmutatásával mélyíti a gyermek-gyermek kapcsolatokat,

- csoportjában érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, gondoskodó légkört alakít, melyben a felnőtt természetes társa és támasza a gyermeknek,
- személyisége derűt, nyugalmat, biztonságot sugároz a gyermek felé,
- a gyermekek fejlesztése során verbális, és meta-kommunikatív eszközökkel folyamatosan erősíti a gyermekek önbizalmát, én-képét,
- rendszeresen kezdeményez önismeretet, kapcsolatteremtő képességet erősítő játékokat,
- rugalmas szabályokat alakít ki, amelyet a csoportban együtt dolgozó felnőttek betartanak, és a gyermekektől is elvárják azt,
- megteremti a lehetőségét annak, hogy a gyermek rácsodálkozhasson, megismerhesse a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetét,
- biztosítja a gyermek számára a befogadó képességének megfelelő kulturális, művészi élmények átélését, ezek által esztétikai érzelmeinek fejlődését,
- személyes példaadásával segíti a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű és tulajdonságú társaikat,
- A nemzetiségi, etnikai kisebbségi gyermekek és családjuk részére igény esetén lehetőséget biztosít, hogy a saját kultúrájukat, hagyományait, szokásaikat a csoport többi tagjával megismertessék. Szükség esetén speciális szakember bevonását kezdeményezi (pl. nehezen szocializálható, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek).

Beszoktatás ideje alatt:

- lehetővé teszi, hogy a gyermekek kedvenc játékaikat, biztonság - érzetüket fokozó eszközeiket magukkal hozhassák
- figyelembe veszi a családból hozott szokásokat, értékeket,
- előzetesen egyeztetni a fokozatos befogadás módját a családdal.

Sikerkritériumok:

- A gyermek a csoportjában otthonosan mozog, tevékenykedik, ragaszkodik óvodájához, biztonságban érzi magát,
- jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkezik,
- elfogadja a csoport szabályait
- elfogadja a másságot,
- érzelmi élete gazdag, érzelmeit kifejezi,
- érdeklődik társai, barátai iránt,
- bízik önmagában,

- konfliktus helyzetben keresi a megoldást, kompromisszumra képes,
- önálló véleményalkotásra is vállalkozik,
- őszinteség, igazmondás jellemzi.
- feladat és szabálytudata kialakult
- az udvariassági formák betartásával kommunikál
- tiszteli, becsüli szülőföldjét és anyanyelvét.

3.4. Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célunk:

Az anyanyelvi nevelés során a magyar nyelv helyes használatának, szeretetének, megbecsülésének kialakítása, továbbá a természetes beszéd és beszédkedv ösztönzése, fenntartása.

A gyermekek megismerési és tudásvágyának felkeltése és kielégítése.

Feladatunk:

Változatos tevékenységformákon keresztül a gyermekek megismertetése társadalmi és természeti környezetükkel, melynek segítségével képesek lesznek eligazodni az őket körülvevő világban, fejlődnek értelmi és anyanyelvi képességeik.

Mindez a gyermekek élményeire, spontán érdeklődésére és ösztönös tudásvágyára, kíváncsiságára alapozva az egyéni sajátosságokat figyelembe véve cselekvésbe ágyazva történik.

Az óvodapedagógus feladatai:

Az anyanyelvi nevelés az óvodapedagógus számára valamennyi tevékenységi formakeretében megvalósítandó feladat, ahol kiemelt jelentőséggel bír személyes példája, helyes mintaadása.

Elsőrendű feladata, hogy élmény gazdag környezetet teremtsen, ahol olyan anyanyelvi játékokat szervez, amelyben:

- naponta alkalmat teremt az egyéni beszélgetésekre;
- anyanyelvi szabályjátékokkal a magyar beszéd sajátosságait gyakoroltatja; spontán és irányított beszédhelyzetek teremt a gyermek egyéni megnyilvánulásainak ösztönzésére;
- minden nap élő szóval mesél, előtérbe helyezve magyar népmeséket,
- a gyermekek számára minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít, ezzel bővítve szókincsét,

- Megteremti a lehetőségét az auditív, vizuális, és taktilis érzékelésre épülő képességek fejlesztésének,
- Lehetőséget biztosít a dolgok, jelenségek természetes környezetben, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való megfigyelésére, gyakorlására,
- Olyan játékos tevékenységeket szervez, melyek az emlékezet, szándékos figyelem terjedelmét növelik,
- Minél több valós élményt nyújt, mesével, játékkal fejleszti a gyermekek képzeletét, fantáziáját,
- Gondolkodásra készítető helyzetek teremt, ezzel ösztönözve a gyermekeket szellemi aktivitásra,
- Lehetőséget teremt a szabad önkifejezésre, mely a gyermeket a problémák változatos megfogalmazására, egyéni válaszadásra ösztönzi,
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportléggör alakít ki, ahol a gyerekek szívesen és bátran beszélnek, kérdeznek a felnőttektől és társaiktól egyaránt.
- A kommunikációs képességeiben gyengén fejlődő gyermekeket szükség esetén logopédiai, pszichológiai szakemberhez irányítja.

Az óvodapedagógus sajátos fejlesztési feladatai:

- A potenciális tanulási zavarok megelőzése és kiszűrése;
- A tanulási képességet meghatározó funkciók fejlesztése;
- A mozgás, finommotorika célzott fejlesztésén keresztül a testséma, lateritás, testdimenzió, térpercepció alakulásának befolyásolása.

A rész-képesség gyengeséggel küzdő gyermekek egyéni segítése, együttműködés a szakemberekkel.

Ha az óvónő azt tapasztalja, hogy a gyermek bizonyos funkcióban, képességben lemaradt, vagy tartósan stagnál, a nevelési tanácsadóban vizsgálatra kell irányítani a gyermeket.

Sikerkritériumok:

- Vannak elemi ismeretei az őt körülvevő világról, felismeri az összefüggéseket;
- Probléma helyzetekben törekszik a megoldás keresésére, szívesen kísérletezik;
- Képes időrendiséget felállítani,
- Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni,
- Képről mondatokban beszél,
- Folyamatosan összefüggő mondatokkal fejezi ki magát,
- Beszédének tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek;

- Tud rövid történeteket, szöveget visszamondani,
- Olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, gondolatainak érthető kifejezését,
- Minden magán és mássalhangzót tisztán ejt;

4.AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1.Személyi feltételek

Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, e munka kulcsszereplője az óvodapedagógus, kinek személyisége meghatározó a gyermek számára.

Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeknek.

Pedagógus közösségünket jellemzi, hogy a mindennapok örömét biztosítani tudó, aktív, távlatokban is gondolkozó emberekből áll, ami biztosítéka a folyamatos alkotó légkörnek. Minden óvodapedagógus gyermek-centrikus, a gyermekek fejlődéséért tenni tudó és akaró ember, akik felelősségteljes munkájának köszönhetően nyugodt, szeretetteljes légkört biztosít óvodánknak.

Mindannyian nyitottak vagyunk az innovációk felé, lehetőség szerint részt veszünk a Szakmai szolgáltató intézetek által szervezett továbbképzéseken. Mindennapi munkánkat a dajkák és a pedagógiai asszisztens segítik. Eredményes nevelésünk szempontjából kiemelten fontos a dajkákkal és pedagógiai asszisztenssel való szoros együttműködés.

Ők azok, akik közvetlenül partnerei az óvodapedagógusoknak és nap, mint nap pedagógiai szituációba kerülnek a gyermekekkel.

Célunk és feladatunk óvodai nevelésünk eredményessége érdekében, hogy naprakész információnyújtással, segítségadással, tanácsainkkal, pedagógiai ismereteik bővítésével elérjük az óvodapedagógus-dajka-pedagógiai asszisztens egymásra épülő, összehangolt munkáját.

A beszédhibával rendelkező gyermekek fejlesztésére képzett logopédus közreműködését vesszük igénybe.

4.2. Tárgyi feltételek

Nevelési Programunk megvalósításához a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletet alapján szükséges tárgyi eszközökkel rendelkezünk.

A szakmai munka színvonalának szinten tartása és fejlesztése érdekében kiemelt figyelmet fordítunk és keressük a lehetőségeket arra, hogy intézményünk tárgyi feltételeit folyamatosan bővítsük. Fontos szempont számunkra, hogy az intézmény tárgyi eszközei megfeleljenek a gyermekek biztonságának, kényelmének, igazodjon változó testméreteikhez és biztosítsa egészségük megőrzését, tegye lehetővé mozgás és játékigényük kielégítését. A gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket játékokat, eszközöket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni.

Hasonlóan fontos számunkra, hogy az intézmény alkalmazotti közössége számára biztosított legyen az ideális munkakörnyezet.

Az intézmény eszközfejlesztését a fenntartó által jóváhagyott költségvetés, valamint a községben működő alapítvány támogatásai is segítik.

4.3. Az óvodai élet megszervezése - szervezeti és időkeretek

Óvodánkban a gyermekek életkor szerint, osztott csoportban vannak elhelyezve.

Az életkori jellemzők ismeretében és az egyéni eltérésekre építve az óvodapedagógus döntésétől függ (a szabad játékot kivéve) a felajánlott tevékenységek szervezése. A gyermekek a tevékenységbe változatos szervezeti formai keretek között kapcsolódhatnak be.

Óvodapedagógusaink az egyes tevékenységek szervezésénél előnyben részesítik az egyéni és mikro csoportos foglalkoztatási formát. Ezen keretekben látjuk biztosítottnak az életkori és egyéni sajátosságoknak figyelembevételét, az egyéni fejlesztést és a differenciált irányítást.

A mindennapi munkában az óvodapedagógus a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú 5-35 perces mikrocsoportos és csoportos foglalkozásokat tervez és szervez. Ezen tevékenységek tervezésénél és szervezésénél - a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevétele mellett- elvárás, hogy az iskolakészült, nagycsoportos gyerekek képesek legyenek a foglalkozás teljes időtartama alatt, a kötelező formában szervezett tevékenységekben is részt venni.

Mindennapi munkánk szervezésében továbbá kiemelt szerepet szánunk a gondozásnak, hiszen ennek folyamatában az óvodapedagógus és a dajka összhangban nevel, építi kapcsolatát a gyermekkel, segíti önállóságuk fejlődését. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt

tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést végző munkatársakkal. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élősavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésének nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

4.3.1.Napi rend

A gyermek egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket. A napirend javaslat, mely tájékoztatást nyújt arról, hogy hogyan épülnek egymásra a különböző tevékenységek, hogyan alakul a mindennapja a gyermekeknek.

A különböző tevékenységek a gyermekek egyéni szükségleteihez, a gyermekcsoport igényeihez és szokásrendjéhez igazodnak. A napirendünket a folyamatosság és rugalmasság

jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki. A napirendet, a heti rendet, és a szokásrendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki és rögzítik.

A csoportösszetételétől függetlenül mindenütt igyekszünk a folyamatosságot és a rugalmasságot biztosítani, megtalálva az egyes tevékenységek közötti helyes arányokat, kiemelve a játék kitüntetett szerepét. Napirendünkkel biztosítjuk a gyermekek számára a rendszerességet, a változatos tevékenységeket, a csoportok, a gyermekek, az óvoda nyugalalmát, a gyermekek biztonságérzetét.

Legfőbb tevékenységek napirendünkben:

- szabad játék, és mindennapos mozgás (a leghosszabb időt kitöltő gyermeki tevékenység)
- tudatosan tervezett és szervezett tevékenységi formák,
- mindennapos levegőztetés,
- étkezés,
- pihenés,
- gondozással kapcsolatos feladatok

A napirendi pontok, időkeretek rugalmasan változtathatók az esetlegesen előre tervezett, vagy nem várt eseményeknek, az időjárásnak megfelelően.

Lehetőség szerint kerülni kell a gyermekek felesleges várakoztatását az óvónők által, egy-egy napirendi ponthoz való ragaszkodás miatt.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést végző munkatársakkal. Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, élősavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.

4.3.2. Heti rend

Heti tervezés biztosítja az éves tervek lebontását, a fejlesztési feladatok egymásra épülését. A heti terv nem megmásíthatatlan, az élethelyzet, az időjárás, a spontán helyzetek, a gyermekek, a gyermekek fejlődési üteme, igénye, az élmények, az aktuális feladatok befolyásolják a folyamatot.

A heti tervet az előző hét eredményeire építve tervezi meg a két óvodapedagógus együtt.

A tervezett, tudatos ismeretszerzés szeptember második felétől kezdődik meg a nagyobb korcsoportokban, kiscsoportban november elsejével. Szeptemberben az első két hét az ismétlések, nyári élmények felidézésével zajlanak.

A heti rendet a csoportos óvodapedagógus a csoportnaplóban rögzíti úgy, hogy összhangban legyen az intézményen belül minden csoport heti programja az átfedések elkerülése miatt

Óvodapedagógus által szervezett és tervezett tevékenységi formák heti rendünkben:

- Verselés, mesélés,
- Ének, zene, népi játék, tánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- Mozgás, mindennapos mozgás
- Külső világ tevékenység megismerése (mennyiségi, formai összefüggések)

4.4. Dokumentáció

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését kötelező dokumentumok szolgálják. Ezen dokumentumok az OviKréta felületén kerülnek vezetésre.

Kötelezően használt dokumentumok:

-Felvételi és mulasztási napló-az óvodába felvett gyermekek nyilvántartására és mulasztásának vezetésére szolgál.

Óvodai csoportnapló

-óvodánk pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál.

-A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció

Célunk:

- a hatékony óvodai nevelés, melynek alapfeltétele a gyermek személyiségének, adott állapotának alapos ismerete, hogy fejlődésében saját képességei szerint és saját tempójában haladva, minél magasabb szintre jusson el.
- Intézményi szinten olyan dokumentációs anyag összeállítása, melynek használatával a gyermek fejlődésének folyamata nyomon követhető, és az óvodai évek alatt folyamatosan dokumentálható.

Az óvodás gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése és az OviKrétaban történő rögzítése.

- Az óvodás gyermek fejlődéséről a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk.
- A gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét -szükség szerint, de legalább félévenként –rögzítjük.
- Feljegyezzük a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza

- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógusnak a fejlődést szolgáló intézkedéseire tett javaslatait,
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

Az Óvodai Pedagógiai Program értékrendje összhangban van az Országos Óvodai Nevelés Alapprogramban leírtakkal. Pedagógiai programunk tartalmi elemei és óvodásaink fejlődésének nyomon követése megerősíteni kívánja azt, hogy minden gyermek „más”, saját kompetenciákkal rendelkezik, hogy a gyermek fejlődését elsősorban saját magához kell mérni. A fejlődés nyomon követésében a hangsúly a gyermek önmagához való viszonyításában van. A megfigyelés, mérési eljárás az adott pillanatot értékeli, egy adott állapotot rögzít. A gyermek fejlődik, személyisége változik, az érés (lélektani folyamat) folyamatosan megy végbe.

A gyermek megismerése az óvodába lépés pillanatában kezdődik és az óvodai évek alatt folyamatos. Egyénileg követjük nyomon óvodásaink fejlődését, hogy a számukra szükséges fejlesztési körülményeket biztosítani tudjuk.

Minél több ismeretet igyekszünk szerezni róluk, természetes közegükben, természetes tevékenységeikben való részvételük során.

Alapelveink az intézményi rendszer kidolgozásnál:

- Többségében megfigyeléseket végzünk a gyermek természetes tevékenységei során, természetes élethelyzeteiben.
- A megfigyelési szempontok alapja a gyermek cselekvése, összeállításánál arra törekszünk, hogy azokat elsősorban a gyermek játéktevékenységei során, természetes élethelyzeteiben tudjuk megfigyelni a nap bármely szakaszában.
- Fontosnak tartjuk, hogy a megfigyelési, mérési eredmények regisztráltak,

felhasználhatóak legyenek.

- A megfigyeléseket, méréseket rögzítjük, a kapott eredményekből dolgozunk, egyrészt ez adja a pedagógiai tervezőmunka kiindulópontját. Másrészt a szülő tájékoztatásában (fogadóórák keretében) információhordozó, hatékonyan segíti a szülőkkel való valódi együttműködés, nyílt véleménycsere, kölcsönösség alakulását.

4.5. Az óvoda kapcsolatrendszere

4.5.1. Óvoda-család kapcsolata:

A kisgyermekkor első nagy kihívása általában 3 éves korban az óvodába lépés jelenti mindenki számára, amikor el kell szakadni az édesanyjától, s az addig megszokott, meghitt környezettől. Ez az elszakadás megviseli a gyermeket és a szülőket is, ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy már az óvodába lépés előtt megismerkedjünk eljövendő óvodásainkkal és családjukkal. Fontos, hogy megismerhessék óvodai programunkat, elképzeléseinket, hiszen, ha érzik, hogy jó kezekben van gyermekük, szeretettel fordulunk feléjük, megkönnyíthetjük számukra az elválást egymástól, zökkenő mentesebbé válik a „befogadási” feladatok ellátása. Jól bevált gyakorlat intézményünkben az édesanyjával való beszoktatás. Amikor a leválás megtörténik (max. 2 hét, de a tapasztalat pár napot mutat), az édesanya „kilép” a beszoktatás menetéből.

Óvodai életünket úgy szervezzük, hogy „nyitott könyvként” álljunk a családok előtt.

Mindig ismerniük kell nevelésünk célját, feladatait, s elvárásainkat velük szemben, hiszen csak közösen tudunk a gyermekek érdekében hatékonyan tevékenykedni.

Soha nem szabad azonban arról megfeledkezni, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során

érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás formái:

-Szülői értekezlet (szükség esetén évente több alkalommal)

Szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg. Az óvodapedagógus feladata a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembe vétele.

-Fogadó órák

A fogadóórák megtartására személyre szabottan, minden hónap első hétfőjén van lehetőség, ha a szülő kéri, vagy az óvodapedagógus szükségesnek tartja. Ezek az alkalmak adnak lehetőséget olyan információk cseréjére, melyek a gyermekkel vagy közvetlen környezetével kapcsolatosak, esetleg bizalmas jellegűek.

-Családlátogatás (lehet az óvodába lépés előtt, valamint szükség esetén, ha komoly problémát kell megoldani),

A családlátogatás célja, hogy az óvodapedagógus megismerje a gyermeket közvetlen környezetében, felmérje helyét a családban, tájékozódjon a család nevelési elveiről, szokásairól. A gyermek érdekében szükség szerint a gyermekvédelmi felelőssel együtt végzik ezt.

-Beszoktatás: Beszoktatásnál különbséget kell tennünk a családból, bölcsődéből vagy más közösségből érkező gyermekek között, hiszen ők hamarabb elfogadják az új környezetet, napirendet. (amennyiben igénylik, természetesen nekik is lehetőséget biztosítunk az anyás beszoktatásra)

A beszoktatás a későbbi közösségi életet is meghatározhatja, a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes, családi légkör megtapasztalásával. A család legfontosabb információforrása az óvodáról gyermeke hangulata, benyomásai, tapasztalatai. A gyermek óvodai élményein keresztül a család is kialakít egy képet az óvodáról, a csoportról, az óvodapedagógusról.

-Kötetlen beszélgetések –napi kapcsolattartás:

Ahhoz, hogy a szülő folyamatosan tájékozott legyen a gyermekével történt eseményekről, fejlődéséről, valamint az óvodapedagógus is a gyermekkel a családban történt fontosabb eseményekről, napi kapcsolattartásra van szükség, ami az egy-két percet nem haladhatja meg. Az ennél hosszabb időt igénybe vevő beszélgetésre fogadóóra keretében kerülhet sor.

-Nyílt napok:

Nyílt napon a szülőknek lehetőséget biztosítunk a napi életbe való betekintésre, a gyermekekkel való együtt munkálkodásra. A szülők személyes élményeik alapján gyermekük új vonásait, tulajdonságait fedezhetik fel, képet kapnak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, teljesítőképességéről.

-Szülői Szervezet megbeszélései

A Labdarózsa Óvoda Szülői Szervezete rendszeres megbeszélései az óvoda életét, a szülőket érintő, és érdeklődésre számot tartó témák megvitatására szolgálnak.

Kapcsolatok más nevelési szintekkel:

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt, az óvodai élet alatt, és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz, és szükségletekhez.

Az óvoda kapcsolatai:

- Rózsaszentmárton Község Polgármesteri Hivatala –szakirodák
- Móra Ferenc Általános iskola
- „Őszirózsa” Gondozási Központ
- Római Katolikus Egyház

Szakszolgálatokkal való kapcsolatai:

- Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Hatvani Tagintézménye
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Intézet
- Egészségügyi szakszolgálat (védőnő, fogorvos, foglalkozás eü...)

Kapcsolatok kulturális és közművelődési intézményekkel:

- Könyvtár Rózsaszentmárton

5.AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

5.1. A JÁTÉK

Célja:

A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, melynek során a kisgyermek saját belső világából és a külvilágról szerzett benyomásait hosszan és zavartalanul kijátszhatja, ezáltal biztosított egész személyiségének harmonikus fejlődése. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenység szervezésben is meg kell mutatkoznia.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőt, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

A játékhoz megfelelő helyre, esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszással támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Feladata:

Az óvodapedagógus részéről tudatosan szervezett, a gyermek részéről belülről indított és vezérelt tevékenység, mely elősegíti a gyermek szabad képzettársítását, szociális, kreatív személyiségjegyeinek fejlődését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a gyermekek óvodai tevékenységét úgy szervezi, hogy azt a gyermek minden óvodai napon élvezetes játékként éljen meg;
- minden nap biztosítsa a gyermekek számára a gyakorló, mozgásos, szimbolikus-szerep, építő, konstruáló, szabályjáték és bábozás, dramatizálás lehetőségét
- biztosítsa óvodásai számára a gyermeki szabadság és önkifejezés lehetőségét, mely lehetőséget nyújt, hogy önfeledten, kreatívan tudjon játszani egyedül és társaival
- a játék a gyermek természetes örömforrása legyen
- a napirendet úgy szervezze, hogy a legtöbb időt biztosítsa a szabad, zavartalan, egybe függő játéktevékenységekre,
- egyszerű, könnyen átalakítható helyet biztosítson a játéktémákhoz és a gyermekek igényeihez,
- a játék eszközeit tegye könnyen hozzáférhetővé a gyermekek számára, a játékeszközök közül részesítse előnyben a természetes anyagokat,
- alakítsa ki a játéktevékenységekhez fűződő szokásrendszert, s az ezzel kapcsolatos szabályokat következetesen tartassa be;
- biztosítson nyugodt, derűs, változatos, élményeket adó csoportléggkört, mely megalapozza a helyes viselkedéskultúra kialakulását,
- a játék során, indirekt módon irányítsa a gyerekek tevékenységét, adjon követhető mintát. Segítse a gyermekeket a közös játékban, az alkalmazkodásban, a szerepek elosztásában, a konfliktusok megoldásában. Ennek érdekében önérvényesítő, konfliktuskezelő megoldási mintákat mutasson számukra.
- biztosítson lehetőséget a kezdeményezések során alkalmazott eszközök felhasználására a szabad játék során.

Sikerkritériumok:

- képes önfeledt játékra, játékában önálló, kitartó;

- képes alkalmazkodni társaihoz, mások igényeit tiszteletben tartani,
- képes tapasztalatait újra átélni, eljátszani, megtanulni, konfliktusokat intelligensen kezelni, társas kapcsolataiban megjelennek az óvoda által preferált viselkedési normák;
- képességei önmagához viszonyítva fejlődést mutatnak;
- képes szerepvállalásra, szerepek elosztására, alkalmazkodik az alá –és fölérendeltségi viszonyokhoz egyaránt;
- játéktevékenységében dominánsan van jelen a tartalmas szerepjáték;
- a szabályjátékok során képes az egészséges versenyszellem születte siker és kudarc elviselésére egyaránt, kreatív együttműködésre;
- eszközöket a játéktémákhoz önállóan választ és készít;
- képessé válik egyazon játék témát több napon keresztül folytatni társaival

5.2.VERSELÉS, MESÉLÉS

Célja:

Irodalmi élmény nyújtásával a gyermekek érzelmi, értelmi, esztétikai, erkölcsi fejlődésének, fantáziájának, kreativitásának, gondolatvilágának alakítása, gazdagítása.

A népi, klasszikus gyermek és kortárs irodalmi alkotások által a magyar irodalom megszerettetése, nemzeti tudatuk, pozitív szemléletmódjuk, világképük alakítása.

Mondókák, dúdolóok, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az élőlávás mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál.

A mese tárgyi világot is megelevenítő, átélkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Feladata:

Igényesen irodalmi művek választásával és bemutatásával fel kell tárni a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, ezzel alakítva szemléletmódját, világképét.

Az óvodapedagógus feladatai:

-Az irodalmi művek kiválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek fejlettségét, érdeklődését, érzelmi állapotát, eljuttatja őket az egyszerű láncmesétől, az állatmeséken keresztül a tündérmesékig;

-A mese élményszerű befogadásához szükséges nyugodt feltételeket biztosítja,

-Tapintatosan, indirekt módon irányít, fokozatosan szoktatja rá a gyerekeket a mese figyelmes végig hallgatására;

-A mesélést, verselést, mondókázást komplex módon alkalmazza, összeköti azt anyanyelvi neveléssel, énekkel, zenével, mozgással;

-Gesztusaival, megfelelő hangsúlyozásával, ritmikus beszédével motiválja a

gyerekeket az utánzásra (ezért ügyel a szavak pontos, tiszta ejtésére), felkelti ismétlési kedvüket;

-Az irodalmi nevelés anyagát úgy választja ki, hogy az kapcsolódjon az óvodai élet többi területéhez, a gyermekek élményeihez és spontán módon kapcsolódhasson a párhuzamosan folyó egyéb tevékenységekhez;

-Lehetőséget teremt a mindennapos mese és vers tevékenységekre;

-A gyermekek erkölcsi fejlesztése során a mesék példaértékű cselekményeit is alkalmazza;

-Munkája során ügyel arra, hogy minél több lehetőséget, alkalmat, időt, helyet teremtsen valamint megfelelő minőségű és mennyiségű eszközt biztosítson a meseélmény feldolgozására, a belső képalkotásra, a mesék, versek, mondókák ismételtetésére, bábozásra, dramatizálásra, ábrázoló tevékenységre, énekekre, zenére.

Sikerkritériumok:

-óvodáskor végére kialakul belső érdeklődésük, szeretetük az irodalmi alkotások iránt, igénylik a mesehallgatást,

-hangzás, hangulat, érzelem és alkalom egységében érzik és értik a hallott versek költői képeit,

-mesehallgatás közben képesek belső képalkotásra, azok kifejezésére (pl: ábrázolás, mozgásformák, ritmus, stb...)

-szívesen mondanak általuk kitalált történeteket, örömmel mesélnek,

-szívesen báboznak, dramatizálnak önmaguk és társaik örömeire,

-szeretik, becsülik, óvják a könyveket, örömmel lapozgatják, nézegetik azokat,

-élvezettel ismételtetik a verseket, mondókákat, rigmusokat, népi csúfolókat, kiolvasókat az óvodai tevékenységek valamennyi területén, a nap bármely szakában

5.3. ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös éneklés tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a

hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.FES

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Célja:

A gyermek személyiségének és a zenei képességének fejlesztésén túl a zenét értő és szerető, egészséges lelkű kulturált, boldog emberré nevelés, valamint a zenei anyanyelv kialakulásának elősegítése.

Feladata:

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenység során a dallam, a ritmus, a mozgás szépségének, a közös éneklés örömeinek felfedeztetése. Énekes népi játékokkal, igényes kortárs művészeti alkotásokkal a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

-A zenei élmények befogadásához szükséges nyugodt, oldott légkört biztosít

- A népi, énekes játékokat gyakran játssza a gyermekekkel, akár a szabad játék folyamán is.
- A zene sokszínű megismertetésével, bemutatásával, gyakorlásával alakítja a gyerekek zenei érdeklődését, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat
- Biztatja a gyermekeit az önálló, kreatív ritmus és dallam alakításra.
- Az élményt nyújtó közös éneklés, ének-zenei tevékenységek során fedezteti a gyermekekkel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.
- A népdalok éneklésével, a gyermeki néptáncal, és a népi gyermekjátékok sokszínűségével a hagyományok megismertetése.
- Elősegíti és formálja a gyermekek zenei ízlésének és mozgáskultúrájának alakulását.
- Az énekek, mondókák, zenei feladatok kiválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni képességeit.
- Az évszakokhoz, néphagyományokhoz és ünnepekhez kapcsolódó anyagot választ.
- Fejleszti a gyermekek ütem-és ritmusérzékét: egyenletesség, lüktetés, kettes lüktetés, ritmus, belső hallását: hangok viszonya, dallam követése, tiszta éneklés stb .
- Zenei relációk gyakorlása beszédben, énekben, hangszeres játékban: mély-magas, gyors-lassú, halk-hangos stb.
- Igényesen válogatott kortárs művészeti, zenei alkotásokat is szerepeltet az anyagban;
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

Sikerkritériumok:

- A gyermekek szeretnek énekelni, mondókázni, körjátékot játszani a nap bármelyik szakaszában
- Vannak kedvenc énekeik, mondókáik, játékaik, táncaik
- Tisztán, helyes tempóban énekelnek csoportosan.
- Tudnak élvezettel, irányítás nélkül, spontán játszani néhány dalos játékot
- Felismerik a dallamot, ritmusmotívumot tudnak létrehozni, visszatapsolni, tudnak dallamot bújtatni, visszaénekelni
- Érzékelik a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú közötti különbséget
- A tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Tudják mindkettőt mozgással, járással, tapssal megkülönböztetni.
- Ismernek néhány tánclépést, mozdulatot, s ezeket szívesen végzik csoportban
- Természetes módon mindig megjelenik az éneklés a mindennapokban

(születésnapok, csoportban –udvari játék, kirándulás, ünnepek alkalmával)

-A zenehallgatásnál figyelmesen végig hallgatják az élő zenét, az óvónő énekét, a hangszeres előadást, műzenei szemelvényeket, gépi zenét, más népek dalait.

5.4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Célja:

A rajzolás, mintázás, kézi munka tegye lehetővé a gyerekek számára a tárgyi világkép megismerését, feldolgozását, újraalkotását.

A gyermeki személyiség fejlesztése népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel
Minél több vizuális tapasztalat átélésével a gyermek számára az ábrázoló barkácsoló tevékenység váljon örömszerző és alkotó tevékenységgé.

Feladata:

A gyermek tér-, forma és színeképzeiteinek gazdagítása, képi gondolkodásának fejlesztése, esztétikai érzékenységének, szép iránti nyitottságának, igényességének kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

A nap bármely szakában biztosítja a tevékenységekhez szükséges feltételeket, időt, helyet, megfelelő mennyiségű és minőségű eszközöket, anyagokat, az alkotást motiváló élményeket.

-Alapozza meg a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, vizuális fantázia pontosabbá, könnyebbé tételét.

-Megismerteti a gyermekekkel a különböző anyagokat, technikai alapelemeket, a szükséges eszközök balesetmentes használatát, karbantartásának szabályait, a munkafolyamatok sorrendiségét. Támogatja az anyagok és eszközök újszerű, gyermeki képzelet által kitalált felhasználását.

-Fejleszti a gyerekek tér-forma-színeképzetét, szem-kéz koordinációját, képi gondolkodás módját, finommotorikáját, esztétikai érzékenységét.

-Megtapasztaltatja velük a térbeli világ síkban történő megjelenítését.

-Összekapcsolja az óvodai vizuális nevelést a nevelés egyéb területeivel (pl: irodalmi nevelés, zenei nevelés, külső világ megismerése, stb...)

-Szem előtt tartja az egyes gyerekek egyéni fejlődési ütemét, érzelmi beállítódását, személyes élményeit, megteremti számukra az önálló választás lehetőségét egy-egy téma megjelenítése során mind a téma, mind az eszköz, mind a technika esetében.

-Legfontosabb feladata a gyerekek sikerélményhez juttatása, a szabad alkotás örömeinek megtapasztaltatása. Élvezettel vesz részt a gyerekekkel az alkotófolyamatban, és velük együtt örül az elkészült alkotásoknak.

- Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

Sikerkritériumok:

-Képesek élményeik, a világról szerzett tapasztalataik, ismereteik, érzelmeik kifejezésére az ábrázolás különféle technikáinak alkalmazásával,

-Örömmel és szívesen végzik az ábrázolás minden formáját saját kezdeményezésre,

-Képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, a főbb formai jellemzők megnevezésére,

-Alkalmazzák a képi kifejezés változatos eszközeit,

-Színhasználatukban érvényesítik a változatosságot,

-Formaábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat,

-Emberábrázolásukban megjelennek a részformák és a legegyszerűbb mozgások jelzései,

-Tudnak egyszerű formákat mintázni elképzelés és a megfigyelés felhasználásával,

-Önállóan is tudják alkalmazni a különböző technikákat pl: hajtogatás, nyírás,

tépés, ragasztás, varrás stb...,képesek önállóan anyagot, témát választani,

Alkotásaikban képesek kifejezni gondolataikat, élményeiket,

-Az ábrázoló tevékenység önkifejezésük egyik eszközévé vált, azt az alkotás öröme, az örömteli cselekvés jellemzi.

-Igénye alakul ki az alkotásra, önkifejezésre, környezetalakításra és befogadásra.

5.5. MINDENNAPOS MOZGÁS

1. A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális

személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.

2. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

3. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

4. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

5. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

6. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős

mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Célja:

A mozgás az óvodás gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. Rendszeres egészségfejlesztő testmozgással, a szabad játékban a gyermek spontán, természetes mozgása közben és az óvodapedagógus által tudatosan szervezett tevékenységek a gyermekek egyéni szintjéhez igazodva a pszichomotoros készségek és képességek kialakítása, formálása és fejlesztése.

Feladata:

A gyermekek fokozott mozgásigényére alapozva egész személyiségük, mozgáskultúrájuk, mozgáskészségük (harmonikus, összerendezett, fegyelmezett, nagy és kis mozgás) fejlesztése, testi-lelki harmóniájuk kialakítása, egészségük megóvása, természetes mozgáskedvük, a mozgás megszerettetése.

Rendszeres mozgásos tevékenységek által edzettségük, fizikai állóképességük, erőnlétük fejlesztése, hogy alkalmassá váljanak az egészséges életvitelre.

Az óvodapedagógus feladatai:

-minden nap lehetőséget teremt a gyermekek mozgásos tapasztalatainak bővítésére, elegendő gyakorlásra, a mozgáskészségeik fejlesztésére.

-a napi mozgástevékenységek megszervezésével –törekedve a szabad levegőn való minél hosszabb ideig történő tartózkodásra biztosítja a gyerekek mozgásigényének kielégítését,

-biztosítja a megfelelő eszközöket, mind a szabad játék, mind a testnevelés foglalkozások alatt a mozgásfejlesztéshez.

-rendszeresen alkalmat teremt minden gyermek számára, hogy megtalálhassa a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgásformát.

-differenciált feladatadással segíti a gyermekeket abban, hogy képességeiknek megfelelően sikeresen oldhassák meg a feladatokat, ezzel is megőrizve mozgás kedvüket.

-a mozgásos tevékenységek megtervezésével és megszervezésével biztosítja minden gyermek számára a mozgásfejlesztés különböző feladatainak (fizikai állóképesség, erőnlét, koordináció, nagy-és finom-mozgások, testséma, téri tájékozódás, egyensúly, laterális dominancia) megvalósulását.

-minél több alkalmat teremt a mozgásos játékok és gyakorlatok során az értelmi fejlesztésre (pl: téri tájékozódás, téri irányok, viszonyok, alak, forma, szín, méret megismerése, keresztcsatornák fejlesztése, vizuális időrendiség, ritmus, stb...), az anyanyelvi fejlesztésre (tárgyak, testrészek, téri irányok, viszonyok, méret, hasonlóság, különbözőség megnevezése stb...).

-a sikeres feladatmegoldások által biztosítja a gyerekek reális „énképének”, önbizalmának, önértékelésének kialakítását, a szociális és érzelmi képességeik fejlődését (fegyelem, kitartás, kudarc tűrőképesség, önuralom, szabálytudat, együttműködés, stb...).

-a gyerekekkel együtt örömmel vesz részt a mozgásos játékokban, buzdítja, lelkesíti, személyes példájával motiválja őket a sikeres feladatmegoldásra.

-a mozgásos feladatok összeállításánál figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének, habitálásának, rehabilitálásának lehetőségeit.

Sikerkritériumok:

-Óvodáskor végére a gyerekek természetes, belső igényévé válik a mozgás és annak szeretete, mozgásuk összerendezett, ügyes, megfelelő ritmusú,

-Cselekvőképességük gyors, mozgásukban kitartóak, képesek a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos megértésére, megnevezésére,

-Megfelelő a tér-és idő tájékozódó képességük,

-Képesek a szem-kéz, szem-láb koordinációt és az egyensúlyérzéklet igénylő feladatok, gyakorlatok végrehajtására különböző kézi szerek, tornaeszközök használatával,

-Képesek egyéni, csoportos, sor-és váltóversenyek játszására a szabályok pontos betartásával,

-Értik az egyszerű vezényszavakat,

-Biztosan mozognak környezetükben,

-Szívesen vesznek részt szervezett mozgásokban, játékokban és maguk is kezdeményezik ezeket,

-A megtanult mozgásokat változatos kombinációkban és helyzetekben is tudják alkalmazni.

5.6. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

Célja:

A gyermek aktivitása és érdeklődése során szerezzen tapasztalatokat a szűkebb és tágabb természeti – emberi - tárgyi környezetről és annak formai, mennyiségi, téri viszonyairól.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakuljon ki a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek őrzését.

Feladata:

Spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzéssel, átéléssel a szülőföld, az ott élő emberek, helyi hagyományok, néphagyományok, családi és tárgyi kultúra értékeinek megismerése és védelme. A gyermek önálló véleményalkotási és döntési képességeinek fejlesztése, a környezettudatos magatartásforma alapozása, alakítása.

5.6.1. A környezet megismerésére nevelés

Az óvodapedagógus feladatai:

- Lehetőség szerint minél több mozgásos és érzékszervi tapasztalatot biztosít a gyerekek számára az őket körülvevő természeti és társadalmi környezet megismeréséhez.
- Változatos alkalmakat teremt a sokoldalú, minél több érzékszervvel való tapasztaláshoz.
- Új ismeretek nyújtásakor támaszkodik a gyermekek már meglévő tapasztalataira, élményeire.
- Teret hagy a felfedezések során a gyerekek spontán megnyilvánulásainak, kreatív ötleteinek.
- Segíti a gyermeket abban, hogy szeresse, tisztelje a környezetét, bátran alakítsa, de úgy, hogy abban ne okozzon kárt.
- Ügyel rá, hogy elegendő alkalmat, időt, helyet és megfelelő mennyiségű és minőségű eszközt biztosítson a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzéshez.
- Biztosítja, hogy a gyerekek megismerkedhessenek mind az élő, mind az őket körülvevő élettelen természettel, biztonságos életvitel szokásaival.
- Lehetőséget teremt arra, hogy a gyermek az ismereteit valós természeti környezetben szerezzék meg.
- Rendszeresen teremt gondolkodásra ösztönző helyzeteket.
- Rendszeresen végez kísérleteket a világ megismeréséről a gyermekekkel.
- Együtt csodálkozik rá a gyermekekkel a közösen tett felfedezésekre, a világ gyönyörűségére.
- Segíti a gyerekek önálló véleményalkotását, döntési képességük fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában
- Viselkedésével, tetteivel példát mutat a környezettudatos életmód szokásainak

elsajátításához.

-Példamutatással segíti, hogy a gyermekekben kialakuljon a természet szeretete, a természet szépségének, tisztaságának, védelmének tisztelete.

-Megteremti a lehetőségét és biztosítja, hogy a gyerekeknek legyenek ismereteik:

a természeti környezet területén:

-a közlekedési eszközökről, szabályokról

-az évszakokról és jellemzőikről

-a napszakokról

-a növényekről

-az állatokról

-színekről

-a testről, a testrészekről, az érzékszervekről

a társadalmi környezet területén:

-a családjukról, otthonukról, szüleik és más emberek foglalkozásáról

-lakóhelyükről, annak nevezetességeiről, környezetük néhány intézményéről

a környezetvédelméről:

-a növény

-és állatfajok védelméről

-a víz-, a talaj-, a levegővédelem fontosságáról

-a szelektív hulladékgyűjtésről, a hulladékfeldolgozásról

Sikerkritériumok:

-A gyerekeknek vannak tapasztalataik és ismereteik az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről,

-Közvetlen környezetükben biztonsággal tudnak tájékozódni,

-Környezetük megismerése során ismerik és alkalmazzák a kulturált élet szokásait, az elfogadott viselkedésformákat, az érzelmi és erkölcsi viszonyokat,

-Kialakult bennük a természet szeretete, a természet tisztaságának, szépségének tisztelete,

-Rendelkeznek ismeretekkel a környezet védelmének fontosságáról, jelentőségéről,

-A környezet rendjének, értékeinek megóvása belső igényükké vált, megalapozódik bennük egy tudatos környezetbarát szemlélet.

-Ismeretekkel rendelkeznek a természeti környezet területén: a közlekedési

eszközökről, szabályokról, az évszakokról és azok jellemzőiről, a napszakokról, a növényekről, az állatokról, színekről, az emberi testről.

-Ismerik saját személyes adataikat, családjuk adatait, szüleik és más emberek foglalkozását, lakóhelyük nevezetességeit, környezetük néhány intézményét.

Életkoruknak megfelelő szinten ismerik szülőföldjüket, hazájukat, ismernek helyi és néphagyományokat. Tisztelik és védik az emberi és tárgyi kultúra értékeit.

5.6.2. A környezet formai és mennyiségi összefüggései

Az óvodapedagógus feladatai:

-Lehetőséget teremt a gyerekek számára a környező valóság formai és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.

-Minél több alkalmat teremt a gyerekek matematikai érdeklődésének felkeltésére az elemi ok-okozati összefüggések felismertetésére, megtapasztaltatására.

-Biztosítja, hogy a gyerekek saját logikájuk szerint gondolkodhassanak, próbálja őket rávezetni a megoldásra.

-Gondolkodásra serkentő matematikai helyzeteket teremt, hogy a problémáról saját véleményét alkothassanak, egyes állításaik igazságát megmagyarázhassák, helyett tévedéseiket felfedezhessék, kijavíthassák.

-A gyerekekkel méréseket, összehasonlításokat végez, lehetőséget teremt a mennyiségi és térbeli viszonyok összehasonlításához, a problémamegoldás előkészítéséhez.

-Helyet, időt, kellő alkalmat, valamint megfelelő mennyiségű és minőségű eszközt biztosít a megtapasztaláshoz.

-A problémamegoldó készség előkészítése során, a gyermekeket többféle megoldás keresésére buzdítja.

-Együtt örül a gyermekekkel a sikeres feladatmegoldásoknak.-Rácsodálkozik velük együtt a megoldási lehetőségek sokszínűségére, a variációs lehetőségekre, a matematikai jellegű feladatok érdekességeire.

-Erősíti a gyerekeket abban, hogy pozitívan viszonyuljanak egy-egy problémahelyzet megoldásához, számukra sikerélményt biztosít.

-Megteremt a lehetőséget és biztosítja, hogy a gyerekek ismereteket és tapasztalatokat szerezhessenek a halmazokról:

-képezzenek halmazokat, hasonlítsák össze azokat;

-tulajdonságaik szerint, válogassák szét, bontsák részhalmazokra, rendezzék sorba elemeik

szerint, mérjék azokat becsléssel, párosítással, másolással;

-mérjenek össze mennyiségeket: magasságot, hosszúságot, tömeget, űrtartalmat, -mérjenek mennyiséget, területet, szélességet, vastagságot, bőséget

Legyen fogalmuk:

- a síkidomokról, geometriai formákról,
- a térben való tájékozódásról,
- a számképekről, legalább a 10-es számkörben.

Sikerkritériumok:

- A gyerekek óvodáskor végére képesek a világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek a felismerésére, elemi ok-okozati összefüggések felismerésére,
- Az egyszerű matematikai kifejezéseket alkalmazzák,
- 10-es számkörben biztonsággal tudnak számolni,
- Vannak ismereteik a halmazok, geometria, relációk témakörében,
- Képesek összehasonlítani, csoportosítani, összemérni, azonosítani,
- Képesek a térben biztonsággal tájékozódni, ismerik a jobbra-balra irányokat, értik és tudják követni azokat, illetve a helyeket kifejező névutókat,
- Aktívan, tevékenyen részt tudnak venni egy-egy matematikai probléma megoldásában.

5.7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

Célja:

A gyermekek személyiségének fejlesztése, a munkavégzéshez pozitív hozzáállás, képességek, készségek alakítása, cselekvő tapasztalással a gyermeki személyiség, attitűdök fejlesztése, saját és mások elismerésére nevelés.

Feladata:

Az önkéntes, szabadon választott, valamint a közösség érdekében örömmel végzett tevékenységek során a gyerekek jellemének (reális énképének, önismeretének), erkölcsi tulajdonságainak, közösségi kapcsolatainak formálása, a munka szeretetére, becsületére nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

-biztosítja a nyugodt, örömmel, jó hangulatban végezhető munka jellegű tevékenységek feltételeit,

-megfelelő méretű, anyagú, célszerűségű munkaeszközöket biztosít a gyerekek munkavégzéséhez. Megtanítja azok rendeltetésszerű használatát, rendben tartását, ezeket a gyerekek számára hozzáférhető helyen tartja,

-elegendő időt és munkalehetőséget, valamint elegendő alkalmat teremt ahhoz, hogy a munkavégzés közben begyakorlódhassanak, pontosabbá válhassanak munkakészségek;

-a tevékenységek megszervezésekor figyelembe veszi a csoport összetételét, az egyes gyermekek fejlettségi szintjét és figyel arra, hogy a feladat kizárólag a gyerek saját örömteli, önként vállalt tevékenysége legyen;

-megtapasztaltatja a gyermekekkel, hogy a munka jellegű tevékenységek által az ember folyamatosan alakíthatja, változtathatja, kellemesebbé, célszerűbbé teheti a környezetét. Kialakítja bennük a rend, a rendezett körülmények iránti igényt;

-együtt örül a gyermekekkel a sikeresen elvégzett feladatoknak. Folyamatosan értékeli, pozitív értékelésével motiválja őket a további munkavégzésre;

-éreztetni a gyermekekkel, az általuk végzett munka fontosságát, ezzel is erősítve a munkához való pozitív viszonyukat,

-a munka jellegű tevékenységek által fejleszti akarati tulajdonságaikat: önállóság, kitartás, felelősségvállalás, probléma-megoldó képesség, döntési képesség, stb...

-tudatosítja bennük a közösségért végzett munka jelentőségét, a mások által végzett munka fontosságát, a munka szeretetére, tiszteletére neveli őket.

-Megismerteti a gyermekekkel az egyes munkafajtákat:

A saját személyükkel kapcsolatos teendőket - testápolás, öltözködés, önkiszolgálás, a környezet rendjének megőrzése (ez már a közösségért végzett munka)

Az alkalmoszerű munkát, egyéni megbízásokat (pl: teremrendezés, üzenet átadás, eszköz előkészítés)

A közösségi munkákat: a naposi munkát, az esetleges felelősi feladatokat (pl: kisebbek segítése, növény és állatgondozás).

Sikerkritériumok:

-A gyermekek ügyelnek saját személyük, személyes dolgaik és környezetük rendjére,

- munkájukban önállóak, kitartóak, átérzik annak felelősségét,

- Szívesen vállalnak munkajellegű feladatokat, megbízásokat

-A munkavégzéshez használt eszközöket önállóan, rendeltetésszerűen

- használják, munkavégzés után azokat a helyükre elrakják,
- Önállóan, kitartóan végzik a naposi munkát,
 - Szívesen vállalnak feladatokat a közösség érdekében is.

5.8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire

Célja:

Elsődleges cél a gyermeki készségek, képességek fejlesztése, támogató környezet megteremtésével, és a gyermeki előzetes tapasztalatok figyelembevételével a gyermeki kompetenciák, attitűdök erősítése, képességeik fejlesztése.

Feladata:

A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, élményeinek, ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése, a tanulási képességeket meghatározó pszichikus funkciók differenciált fejlesztése, mely a teljes személyiség fejlődését támogatja.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek részére az érzélem gazdag, biztonságot nyújtó, kölcsönös bizalmon nyugvó légkör biztosítása, melyben a tapasztalataikra, kíváncsiságukra, utánzási vágyukra, élményeikre építve teremtheti meg a tanuláshoz szükséges optimális feltételeket.
- Minél több alkalom teremtése számukra a cselekvő aktivitásra, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalásra, a felfedezésre, a kísérletezésre, a problémamegoldásra.
- A gyermekek megismerési-és tevékenységi vágyára, érzelmi beállítódására, önkéntelen figyelmére támaszkodva irányítja az ismeret és tapasztalatszerzés folyamatát.
- Probléma helyzetek teremtésével ösztönzi őket szellemi aktivitásra.

- Differenciált feladatadással segíti a gyermekek egyéni fejlődését, mindig az egyes gyerekek egyéni érési tempójához igazítva az elvárásait, életkoruknak megfelelő ismereteket közvetít.
- A foglalkozások szabad légkörének megteremtésével ad teret a gyermeki megnyilatkozásoknak, a gyermekek önállóságának.
- A tanulási folyamatok szervezése során elegendő számú, minőségű, mennyiségű, méretű eszközt biztosít a gyerekek számára, életkoruknak, egyéni fejlettségüknek megfelelően valósítja meg az időkeretet, helyet, módszereket
- A foglalkoztatási formáknál előnyben részesíti az egyéni és mikro csoportos foglalkoztatást, a kooperatív technikákat, párhuzamos tevékenységek szervezésével.
- Értékelése a tanulási folyamat irányítása során mindig személyre szabott, pozitív, konkrét, a gyermek számára ösztönző jellegű.

A sajátos nevelési igényű gyermek esetében a nem, vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb, tudatos fejlesztésével bővíti a kompenzációs lehetőségeket.

Sikerkritériumok:

- Képesek az egyszerű feladatokat megérteni
- Érdeklődnek környezetük tárgyai, jelenségei, összefüggései iránt
- Feladatvégzésükre a kitartás jellemző
- Szándékos figyelmük életkoruknak megfelelő, képesek a figyelem-összpontosításra
- Képesek az elsajátított ismeretek szándékos felidézésére
- Tanulási képességeiknek fejlettsége / megfigyelőképesség, figyelem, gondolkodás, emlékezet, stb./ lehetővé teszi számukra az iskolai életre való alkalmazkodást

6.A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A kisgyermek többsége az óvodáskor végére a következő együtttható tényezők hatására a gyermek belső érése, a családi és óvodai nevelési folyamat eredményeként- eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az eredményes iskolai munkához az alábbi feltételek megléte szükséges:

- testi
- lelki
- szociális érettség.

Pedagógiai programunkban az általános jellemzők így összegezhetők:

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz
- Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás
- Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes
- Életkorának megfelelő testsúly és magasság jellemzi
- Érzékszerve és mozgásrendszere ép
- Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan képes irányítani

A testi érettség mutatói, sikerkritériumaink alapján:

- Óvodáskor végére a gyermekek természetes, belső igényévé válik a mozgás és annak szeretete, mozgásuk összerendezett, megfelelő ritmusú
- Biztosan mozognak környezetükben
- Cselekvőképességük gyors, mozgásukban kitartóak, képesek a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos megértésére, megnevezésére
- Megfelelő a tér- és időtájékozódó képességük
- Cselekvőképességük gyors, mozgásukban kitartóak, képesek a testrészek, helyzetek, mozgások, téri irányok pontos megértésére, megnevezésére
- A megtanult mozgásokat változatos kombinációkban és helyzetekben is tudják alkalmazni
- Szívesen vesznek részt szervezett mozgásokban, játékokban és maguk is kezdeményezik ezeket
- Közvetlen környezetükben biztonsággal tudnak tájékozódni
- Képesek a térben biztonsággal tájékozódni, ismerik a jobbra-balra irányokat, értik és tudják követni azokat, illetve a helyeket kifejező névutókat
- A munkavégzéshez használt eszközöket önállóan, rendeltetésszerűen használják, munkavégzés után azokat a helyükre elrakják
- Emberábrázolásukban megjelennek a részformák és a legegyszerűbb mozgások jelzései
- Önállóan is tudják alkalmazni a különböző technikákat pl: hajtogatás, nyírás, tépés, ragasztás, varrás stb.,képesek önállóan anyagot, témát választani

- Helyesen használják az evőeszközöket
- Szívesen kezdeményeznek mozgásos játékokat
- Forma ábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat
- Képesek a szem-kéz, szem-láb koordinációt és az egyensúlyérzéklet igénylő feladatok, gyakorlatok végrehajtására, különböző kézi szerek, torna eszközök használatával
- Ismernek néhány tánclépést, mozdulatot, és ezeket szívesen végzik a csoportban
- Az elsajátított testápolási szokásokat a gyermekek teljesen önállóan, igény szerint végzik: önállóan használják a WC-t, önállóan és helyesen mosnak kezet, fogat, szükség szerint használják a zsebkendőt
- Ismerik testrészeiket, és biztonsággal nevezik meg azokat
- Uralkodnak a mozgásvágyukon, szabályozzák mindezeket
- A térbeli irányok ismerete automatizálódott, kellő jártasságot szereztek és alkalmazzák mind térben, mind síkban egyaránt
- Kialakult dominanciával, főleg kézdominanciával rendelkeznek
- Képesek mozdulatot utánozni, térben vagy síkban reprodukálni a látott mintát
- Egyre tökéletesebbé válik a szem-kéz koordináció, tudják követni a kezeik mozgását
- Mozgásformák (járás, kúszás, mászás, egyensúlyozás stb. automatizálódtak)

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

A szűkebb és tágabb környezete iránt egyre nagyobb érdeklődést mutat. A különböző tevékenységek felkeltik érdeklődését. Az érzékelés észlelés tovább differenciálódik, különös jelentőségű a téri észlelés fejlettsége mellett, a vizuális és az akusztikus differenciálás. A képszerű gondolkodást felváltja az elvont gondolkodás, az elvont fogalmakon át eljutnak a műveletek elvégzésének szintjéig. Felismerik az analízis-szintézis műveleteit –a rész-egész viszonyait

- amely az olvasás, írás, számolás tanulásánál fontos. 10-es számkörben biztosan számolnak. Ismerik a több-kevesebb, kisebb-nagyobb fogalmát.

Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában fejezik ki.

Az értelmi fejlettség mutatói a megfogalmazott sikerkritériumaink alapján:

Gondolkodás műveletei

- Vannak elemi ismereteik az őket körülvevő világról, felismerik az összefüggéseket
- Problémahelyzetekben törekszenek a megoldás keresésére, szívesen kísérleteznek
- Rendelkeznek ismeretekkel a környezet védelmének fontosságáról, jelentőségéről
- Ismeretekkel rendelkeznek a természeti környezet területén: a közlekedési eszközökről, szabályokról, az évszakokról és azok jellemzőiről, a napszakokról, a növényekről, az állatokról, színekről, az emberi testről
- Ismerik saját személyes adataikat, családjuk adatait, szülei és más emberek foglalkozását, lakóhelyük nevezetességeit, környezetük néhány intézményét
- Ismerik szülőföldjüket, hazájukat, ismernek helyi- és néphagyományokat.
- Tisztelik és védelmezik az emberi és tárgyi kultúra értékeit
- A gyermekek óvodáskor végére képesek a világ mennyiségi-, formai-, kiterjedéssel összefüggéseinek a felismerésére, elemi ok-okozati összefüggések felismerésére
- Az egyszerű matematikai kifejezéseket alkalmazzák
- 10-es számkörben biztonsággal tudnak számolni
- Vannak ismereteik a halmazok, geometria, relációk témakörében,
- Képesek összehasonlítani, csoportosítani, összemérni, azonosítani
- Aktívan, tevékenyen részt tudnak venni egy-egy matematikai probléma megoldásában
- Képesek az egyszerű feladatokat megérteni
- A gyermekeknek vannak tapasztalataik és ismereteik az őket körülvevő természeti- és társadalmi környezetéről
- Képesek a tárgyak kiterjedésének tapasztalati felismerésére, a főbb formai jellemzők megnevezésére

Pszichikus funkciók működései:

/figyelem, képzelet, emlékezet, érdeklődés/

- Érdeklődnek környezetük tárgyai, jelenségei, összefüggései iránt
- Szándékos figyelmük életkoruknak megfelelő, képesek a figyelem-összpontosításra
- Képesek az elsajátított ismeretek szándékos felidezésére
- Tanulási képességeik fejlettsége / megfigyelőképesség, figyelem, gondolkodás, emlékezet, stb./ lehetővé teszi számukra az iskolai tanuláshoz való pozitív viszony kialakulását
- Óvodáskor végére kialakul belső érdeklődésük, szeretetük az irodalmi alkotások iránt, igénylik a mesehallgatást
- Képességeik önmagukhoz viszonyítva fejlődést mutatnak
- Tudnak egyszerű formákat mintázni elképzelésük és megfigyelésük alapján
- A zenehallgatásnál figyelmesen végig hallgatják az élő zenét, az óvodapedagógus énekét, a hangszeres előadást, más népek dalait
- Eszközöket a játéktémákhoz önállóan választanak és készítik
- Színhasználatukban érvényesítik a változatosságot
- Alkotásaikban képesek kifejezni gondolataikat, élményeiket
- Az ábrázoló tevékenység önkifejezésük egyik eszközévé vált, azt az alkotás öröme, az örömteli cselekvés jellemzi
- Kialakul igényük az alkotásra, önkifejezésre, környezetalakításra és befogadásra.
- Alkalmazzák a képi kifejezés változatos eszközeit

Érzékszervi terület

- Képesek időrendiséget felállítani
- Felismerik a dallamot, ritmusmotívumot tudnak létrehozni, visszatapsolni, tudnak dallamot bújtatni, visszaénekelni
- Érzékelik a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú közötti különbséget
- A tárgyak és a környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Tudják mindkettőt

mozgással, járással, tapssal megkülönböztetni

- Hangzás, hangulat, érzelem és alkalom egységében érzik és értik a hallott versek költői képeit
- Mesehallgatás közben képesek belső képalkotásra, azok kifejezésére (pl.: ábrázolás, mozgásformák, ritmus, stb.)
- Tisztán, helyes tempóban énekelnek a csoportban

Beszéd

- Olyan szókinccsel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra, gondolataik érthető kifejezését
- Minden magán és mássalhangzót tisztán ejtenek
- Óvodáskor végére kialakul belső érdeklődésük, szeretetük az irodalmi alkotások iránt, igénylik a mesehallgatást
- Hangzás, hangulat, érzelem és alkalom egységében érzik és értik a hallott versek költői képeit
- Szeretik, becsülik, óvják a könyveket, örömmel lapozgatják, nézegetik azokat
- Az udvariassági formák betartásával kommunikálnak
- Beszédük tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Képről mondatokban beszélnek
- Folyamatosan összefüggő mondatokkal fejezi ki magukat
- Önálló véleményalkotásra is vállalkoznak
- Szívesen mondanak általuk kitalált történeteket, örömmel mesélnek
- Szívesen báboznak, dramatizálnak önmaguk és társaik örömeire
- Élvezettel ismételtetik a verseket, mondókákat, rigmusokat, népi csúfolókat, kiolvasókat az óvodai tevékenységek valamennyi területén, a nap bármely szakában
- Tudnak rövid történeteket, szöveget visszamondani
- Néhány mesét, verset, mondókát képesek emlékezetből felidézni
- Érthetően, tisztán, folyamatosan, életkorukhoz mértén árnyaltan fejezik ki érzelmeiket, gondolataikat, szükségleteiket
- Használják a különböző mondat-és szószerkezeteket, szófajokat
- Szókincsük életkoruknak megfelelő

- Beszédfigyelmük legyen kialakult, hallgassák végig, értsék meg mások beszédét

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekek az óvodáskor végére éretté válnak az iskolára. Kedvező iskolai légkörben készen állnak az iskolai élet és a tanító elfogadására, képesek a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttekkel és gyermektársaikkal egyaránt. Az érettség mutatója, hogy vágyait, gondolatait, cselekedeteit már nem az emóciók (érzelmek) uralják, egyre jobban megérti, hogy kívánságai nem azonnal, hanem csak később teljesíthetőek, képes „késleltetni, gátolni” azokat.

Szociális érettség mutatói a megfogalmazott sikerkritériumaink alapján:

Érzelmi élet

- Érzelmi életük gazdag, érzelmeiket kifejezik
- Bízhatnak önmagukban,
- Környezetük megismerése során ismerik és alkalmazzák a kulturált élet szokásait, az elfogadott viselkedésformákat, az érzelmi és erkölcsi viszonyokat,
- Kialakult bennük a természet szeretete, a természet tisztaságának, szépségének tisztelete

Közösségi tulajdonságok

- A gyermekek a csoportban otthonosan mozognak, tevékenykednek, ragaszkodnak óvodájukhoz, biztonságban érzik magukat
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt
- Képesek egyazon játék témát több napon keresztül folytatni társaikkal
- Képesek szerepvállalásra, szerepek elosztására, alkalmazkodnak az alá- és fölérendeltségi viszonyokhoz egyaránt
- Jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkeznek

Akarati tulajdonságok

- Konfliktus helyzetben keresik a megoldást, kompromisszumra képesek,
- Képesek önfelelt játékokra, játékokban önállóak, kitartóak
- Képesek alkalmazkodni társaikhoz, mások igényeit tiszteletben tartani

- Képesek tapasztalataikat újra átélni, eljátszani
- Megtanulnak konfliktusokat intelligensen kezelni, társas kapcsolataikban megjelennek az óvoda által preferált viselkedési normák
- A szabályjátékok során képesek az egészséges versenyszellem szülte siker és kudarc elviselésére, kreatív együttműködésre egyaránt
- Képesek egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyek játszására a szabályok pontos betartásával
- Elfogadják a csoport szabályait

Erkölcsei tulajdonságok

- Feladat- és szabálytudatuk kialakult
- Munkájukban önállóak, kitartóak, átérzik annak felelősségét
- Szívesen vállalnak munkajellegű feladatokat, megbízásokat
- Szívesen vállalnak feladatokat a közösség érdekében is
- Feladatvégzésükre a kitartás a jellemző
- Környezetük megismerése során ismerik és alkalmazzák a kulturált élet szokásait, az elfogadott viselkedésformákat, az érzelmi és erkölcsi viszonyokat
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére
- Kulturáltan étkeznek
- A környezet rendjének, értékeinek megóvása belső igényükké válik, megalapozódik bennük egy tudatos környezetbarát szemlélet
- A gyermekek ügyelnek saját személyük, személyes dolgaik és környezetük rendjére
- Őszinteség, igazmondás jellemzi őket
- A környezetükben mindenütt rendet tartanak, ügyelnek saját külsejükre
- Elfogadják, tolerálják a másságot
- Szeretik, becsülik, óvják a könyveket, örömmel lapozgatják azokat
- Önállóan, kitartóan végzik a naposi munkát
- Kialakul bennük a természet iránti szeretet, a természet tisztaságának, szépségének tisztelete
- Együtt éreznek másokkal, érzelmeit felismeri, sőt lehetőség szerint képes a megoldás megkeresésére.

- Képesek kapcsolatot teremteni és fenntartani kortársaikkal és az őket körülvevő felnőttekkel
- Képesek együttműködni társaikkal, és az őket körülvevő felnőttekkel a különböző tevékenységekben
- Kellő önbizalommal rendelkeznek, formálódik reális önértékelésük
- A társas együttléthez nélkülözhetetlen szabályokat, szokásokat ismerik, betartják, másokat is figyelmeztetnek annak betartására.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében speciálisan képzett szakemberek segítségére van szükség, hiszen csak így érhetjük el a kívánt fejlettségi szintet. Az iskolai életre való alkalmasság megállapításához szakértői vélemény és javaslat, valamint a befogadó intézmény elvárásai az irányadók.

7. GYERMEKVÉDELEM

A gyermekvédelem védő-óvó funkciója a 3-7 éves korú (esetenként két és fél éves korú) gyermekek életkori kiszolgáltatottsága miatt minden óvodás gyermekre figyelemmel van. Az óvoda, a gyermekvédelem egyik legfontosabb „jelzőintézménye”, hiszen a gyermekek a nap jelentős részét itt töltik. A gyermekek jogairól szóló, és a gyermekvédelmi törvényt alapul véve óvodánkban olyan pedagógiai tevékenységet folytatunk, amely kizárja, hogy bármelyik óvodásunk bármilyen oknál fogva hátrányos, vagy megkülönböztetett helyzetbe kerüljön. Munkánk során a gyermekek érdekét tartjuk szem előtt.

A veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet korai felismerése, okainak feltárása, a károsító tényezők megszüntetésében való segítségnyújtás, a gyermek személyiségi jogainak tiszteletben tartásával valósul meg.

Feladataink:

- A testi-, érzelmi-, értelmi-, szociális fejlődés feltételeinek megteremtése a biztonságos, egészséges, derűs környezet biztosításával
- A gyermek családi hátterének, környezetének megismerése, feltérképezése családlátogatás alkalmával (új gyermekeknél)
- A hátrányos- és veszélyeztetett helyzetű gyermek kiszűrése
- Okok feltárása az információk összegyűjtésével, értékelésével (óvodapedagógus, gyermekvédelmi megbízott, intézményvezető)

- Csökkentés, megszüntetés -a legjobb megoldás megkeresésével, alkalmazásával, a megoldás sikerének utólagos értékelése
- A szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatása, a gyermeket veszélyeztető körülmények megelőzése segítőkész odafigyeléssel, türelemmel, szeretettel a gyermek biztonságérzetének kialakítása, megszilárdítása. A gyermek beilleszkedésének segítése a baráti kapcsolatok támogatásával, a különbözőség elfogadásával
- Segítő szándékú együttműködés a szülőkkel

Gyermekvédelmi gondoskodást igénylő körülmények:

A hátrányos helyzetű gyermek:

Hátrányos helyzetű gyermek az, akit a 1997. évi XXXI. Tv. 67/A § (1) bekezdése annak minősít.

Jelölése: HH

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek az, akit a 1997. évi XXXI. Tv. 67/A § (2) bekezdése annak minősít.

Jelölése: HHH

A gyermekvédelmi tevékenység tartalma, szervezeti formái, módszerei:

- A gyermekvédelmi megbízott a csoportok óvónőivel, az óvoda vezetőjével együttműködve végzi munkáját. Év elején az új gyermekek adatait begyűjtjük, a régieket felülvizsgáljuk
- A gyermekvédelmi helyzetek pontos felismerése, kezelése az óvodapedagógusoktól nagy tapintatot, a szülők felé fordulásban empátiás készséget, meggyőző és megértő magatartást kíván
- Elsőként pedagógiai eszközökkel igyekszünk segíteni, ha ez nem célravezető, akkor irányítjuk szakszolgálathoz a szülőt
- Alapos megfigyelés, konzultálás alapján tesszük meg azokat a pedagógiai, szociális vagy egyéb intézkedéseket, amelyet az adott eset megkíván

Az óvodapedagógus feladata:

- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő-óvó intézkedésre tesz javaslatot
- Preventív gyermekvédelmi tevékenységet folytat, (a szülőket tájékoztatja, szakemberhez irányítja, pedagógiai véleményt készít)
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, és okokat felismeri -szükség esetén az óvodavezetővel, szakember segítségét kéri
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően, javaslatot tesz szociális támogatásra.
- A szülőkkal együttműködő kapcsolatot alakít ki, családlátogatások, fogadó órák keretében.

8. AZ ÓVODA NEVELÉSI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

E tevékenység fő feladata a nevelési programunk funkcionális működésének vizsgálata: a Pedagógiai Program és a megvalósulás összehasonlítása, a feltételrendszer átgondolása.

Célja a visszacsatolás, a változások értékelése a kiinduláshoz képest, esetleges tervmódosítás vagy megerősítés, az elmozdulás szükségességének feltárása. Mindez a gyakorlati pedagógiai munka segítése, fejlesztése érdekében fontos.

Az ellenőrzés folyamata információk gyűjtésével kezdődik, az információk elemzésével folytatódik, majd a következtetések levonásával végződik.

Az ellenőrzés területe az intézmény Pedagógiai Programjának megvalósulása, beválása.

Az intézményi szintű ellenőrzésért az intézményvezető a felelős a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltak szerint.

Az intézményvezető mellett az intézményvezető-helyettes munkamegosztás alapján vesz részt.

Az óvodában folyó pedagógiai munka ellenőrzésének adminisztrációs alapját az óvoda alapidokumentumai képezik. Az ellenőrzéshez szükséges információk alapja az óvodapedagógusokkal folytatott beszélgetések, nevelési helyzetekben alkalmazott eljárásaik megfigyelése, a gyermekekről szerzett ismereteik.

A csoportlátogatások és az azt követő megbeszélések alkalmat és lehetőséget adnak az önelemző, önértékelő megnyilvánulásra, az időtálló értékek megfogalmazására, a példaértékű óvodapedagógusi magatartás megerősítésére.

9. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

9.1. A Labdarózsa Óvoda Pedagógiai Programjának hatályba lépése és érvényességi ideje

Jelen pedagógiai program - elfogadása esetén -az igazgató jóváhagyását követően 2025. szeptember 1-től lép hatályba és az alábbiakban felsorolt változásokig érvényes.

9.2. A pedagógiai program felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A pedagógiai program beválásának felülvizsgálatára, ezt követően a program módosítására az alábbi esetekben kerül sor:

- A törvényben megfogalmazottaknak megfelelően, háromévenkénti értékelés és felülvizsgálat, szükség esetén módosítás
- Jogsabályi változás esetén
- A nevelőtestület tagjainak többségének írásban történő kérése alapján /50% plusz 1 fő esetén/
- Továbbá a fenntartó valamint az intézmény vezetőjének és a Szülői Szervezet javaslatára, illetve tárgyi és személyi feltételek nagymértékű változása esetén;
A módosított pedagógia program a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napján lép hatályba.

8.1.3.A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az intézmény pedagógiai programja nyilvános, egy példánya minden érdeklődő számára megtekinthető a Labdarózsa Óvoda nevelői helyiségében betekintésre, olvasásra.

Fontosnak tartjuk, hogy a Pedagógiai Programot a szülőkkel széles körben, minden év szeptemberében az első szülői értekezleten megismertessük.

10. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Labdarózsa Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény nevelőtestülete 2025. augusztus 29-én megtárgyalta, véleményezte és aláírásával elfogadta.

Rózsaszentmárton, 2025. augusztus 29.

.....
igazgató

.....
alkalmazotti közösség vez.

A Labdarózsa Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény Szülői Szervezete megismerte.

Rózsaszentmárton, 2025. szeptember 16.

.....
Szülői Szervezet elnöke

A Labdarózsa Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény nevelőtestülete Rózsaszentmárton Községi Önkormányzat, mint fenntartó felé benyújtotta.
Rózsaszentmárton, 2025. szeptember 17.

.....
polgármester